

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.1.1.2024

Pan
Adam Rudawski
Wojewoda Zachodniopomorski
Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
w Szczecinie
Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 85/32 - województwo zachodniopomorskie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie ¹ Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Rudawski, Wojewoda Zachodniopomorski ² od 20 grudnia 2023 r. W okresie od 30 listopada 2020 r. do 1 listopada 2023 r. funkcję Wojewody pełnił Zbigniew Bogucki. W okresie od 2 listopada 2023 r. do 19 grudnia 2023 r. zastępstwo w zakresie kompetencji Wojewody realizował Tomasz Wójcik I Wicewojewoda. Anna Kołek, Dyrektor Generalny Urzędu ³ od 21 grudnia 2023 r. W okresie od 18 września 2023 r. do 20 grudnia 2023 r. funkcję tę pełniła Justyna Łyjak, a od 29 października 2021 r. do 17 września 2023 r. Marta Zagórska.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	1. Jarosław Staniszewski, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/8/2024 z 11 stycznia 2024 r. 2. Radosław Kropiowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/33/2024 z 31 stycznia 2024 r. 3. Aneta Arczewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/15/2024 z 22 stycznia 2024 r. 4. Katarzyna Danielak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/32/2024 z 30 stycznia 2024 r. 5. Aleksandra Młynek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/30/2024 z 24 stycznia 2024 r. (akta kontroli str. 1-9, 10-12, 535-543)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2023, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/32 – województwo zachodniopomorskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– działania związane z egzekucją dochodów budżetowych,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych,
--------------	--

¹ Dalej: Urząd lub ZUW.

² Dalej: Wojewoda.

³ Dalej: Dyrektor ZUW lub Dyrektor Generalna.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, w tym:
 - a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/32 – województwo zachodniopomorskie.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego ZUW na 2023 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- działania związane z windykacją należności,
- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych⁶ z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Zakres kontroli Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów,
- analizy stanu należności pozostałych do zapłaty,
- szczegółowej kontroli windykacji zaległości,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 85/32 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków ZUW,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/32.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/32 wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2023 r. Wojewódzkiej Komendy Straży Pożarnej w Szczecinie⁷ i wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.; dalej: ufp.

⁶ Dalej: Rb-27.

⁷ Dalej: KW PSP.

i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego⁸ przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego⁹.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna¹⁰ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 85/32 – województwo zachodniopomorskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W 2023 r. w części 85/32 zrealizowano wyższe dochody od kwoty zaplanowanej o 28 667,5 tys. zł. Monitorowano przebieg prowadzonych postępowań egzekucyjnych i odwoławczych, jednak działania te nie były w pełni skuteczne. Wobec sześciu dłużników zalegających z zapłatą należności w łącznej kwocie 385,3 tys. zł, czynności windykacyjnych nie podejmowano od ponad roku do siedmiu lat. Nie zostały również podjęte przez ZUW skuteczne działania w celu spisania z ewidencji księgowej 66 należności przedawnionych i nieściągalnych na łączną kwotę 208,3 tys. zł.

Kontrolą objęto 18,2% zrealizowanych wydatków budżetu państwa oraz wydatków budżetu środków europejskich. W ich wyniku osiągnięto cele i efekty rzeczowe, przy czym poniesiono je z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, z wyjątkiem wydatków budżetu państwa w łącznej kwocie 403,7 tys. zł¹¹.

Zgodnie z przeznaczeniem wydatkowano środki z trzech badanych rezerw celowych (na łączną kwotę 88 575,1 tys. zł) oraz rezerwy ogólnej w kwocie 6 705 tys. zł. Wydatki na wybrane dotacje (17,3% ogółu) były przekazywane w terminach i kwotach umożliwiających osiągnięcie przez dotowanych zakładanych celów. Beneficjenci przedkładali Wojewodzie terminowo rozliczenia z ich wykorzystania.

NIK pozytywnie zaopiniował sprawozdania budżetowe oraz sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) za 2023 r. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/32 na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach ZUW były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, jednak skutkiem nieprawidłowości dotyczących kwoty należności w wysokości 335,4 tys. zł, sprawozdania roczne Rb-27 Urzędu oraz łączne Rb-27 nie oddawały rzeczywistego stanu należności.

Ujawnione w toku kontroli NIK nieprawidłowości¹² nie miały istotnego wpływu na realizację budżetu w części 85/32 w 2023 r.

⁸ Dalej: dotacja na staże; przekazanej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (Dz.U. z 2023 r. poz. 1516, ze zm.); dalej: ustawa o zawodach lekarza.

⁹ Dalej: UMWZ.

¹⁰ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej, stosuje się ocenę w formie opisowej.

¹¹ Stwierdzono m.in. niegospodarny i niecelowy wydatek poniesiony na organizację zamkniętego wydarzenia informacyjnego dotyczącego budowy tunelu w Świnoujściu (79,9 tys. zł) oraz niedozwolone rozdzielanie zamówienia publicznego obejmującego zakup usług zakwaterowania (noclegów), wyżywienia oraz wynajmu sal konferencyjnych (łącznie 313,6 tys. zł); dalej: usługi zakwaterowania.

¹² Pozostałe nieprawidłowości dotyczące wydatków polegały m.in. na niezaewidencjonowaniu w księgach rachunkowych ZUW (dysponenta III stopnia) zobowiązania w kwocie 6 558,3 tys. zł oraz nieprawidłowym rozliczeniu środków dotacji na staże.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe – windykacja należności.

W 2023 r. zrealizowane w części 85/32 dochody wyniosły 150 080,5 tys. zł i były wyższe o 23,6% od kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2023¹⁴. Wyższa realizacja wynikała głównie z tytułu: wzrostu wpływów za użytkowanie wieczyste nieruchomości w związku z dokonaną aktualizacją opłat za udostępnione nieruchomości lub zbycia nieruchomości; wyższych wpłat od dłużników alimentacyjnych; wzrostu opłat paszportowych lub za wydanie kart pobytu; wydania przez inspekcje: sanitarną, farmaceutyczną oraz ochrony środowiska większej, od zakładanej, liczby decyzji obciążających lub na wyższe kwoty, a także przeprowadzenia większej liczby badań; zwrotów za świadczenia opieki zdrowotnej udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego obywatelom państw UE i państw EFTA. Dochody budżetowe uzyskano głównie z: opłat za gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa¹⁵; należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych; opłat za czynności weterynaryjne¹⁶; opłat paszportowych. W odniesieniu do 2022 r. odnotowano spadek dochodów o 1,1%.

(akta kontroli str. 711-713, 715-716, 835-860, 1213, 2871-2872 pliki 65-79; 2873 pliki 105-106, 108, 110, 113)

Dochody zrealizowane przez dysponenta III stopnia (ZUW) wyniosły łącznie 13 540,4 tys. zł i były wyższe o 40,7% od kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2023. Głównym źródłem¹⁷ dochodów w ZUW (jednostce III stopnia) były wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych¹⁸. Kwota uzyskanych dochodów z tych tytułów była wyższa o 53,7% od kwoty prognozowanej¹⁹ (o 2 686,7 tys. zł), przy czym jednocześnie niższa od kwot osiągniętych w 2022 r. o 9,3% (tj. o 784,0 tys. zł).

(akta kontroli str. 51-52, 1213, 2872 plik 79; 2873 plik 108)

Dyrektor Generalna wyjaśniła m.in., że wyższe od prognozowanych, a niższe o 9,3% w stosunku do ubiegłego roku wpływy z tytułu opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych, związane były wciąż z dużym zainteresowaniem obywateli uzyskania dokumentów paszportowych.

(akta kontroli str. 696, 699)

Porównanie zrealizowanych przez ZUW w 2023 r. dochodów do kwot ujętych w ustawie budżetowej oraz wykonania za rok poprzedni wykazało, że niższe wpływy uzyskano także m.in.:

- w dziale 750 - Administracja publiczna, w rozdziale 75011 - Urzędy wojewódzkie w § 0620 Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjnych

¹³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.); dalej: ustawa budżetowa.

¹⁵ Dalej: SP.

¹⁶ Między innymi za badanie mięsa, nadzór nad produkcją wprowadzoną do zakładu; przeprowadzenie kontroli zwierząt w miejscu ich pochodzenia oraz wystawianie świadectw zdrowia.

¹⁷ Dochody te wyniosły 7 686,7 tys. zł, co stanowiło 56,8% łącznej kwoty zrealizowanych dochodów.

¹⁸ Dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie, § 0930.

¹⁹ Według ustawy budżetowej na 2023 r. kwota prognozowanych dochodów z tytułu opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych miała wynieść 5 000 tys. zł.

(zrealizowane dochody niższe od kwot prognozowanych o 10,1%, tj. o 203,0 tys. zł, a jednocześnie wyższe od kwot osiągniętych w 2022 r. o 29,3%, tj. o 407,0 tys. zł);

- w dziale 851 – Ochrona zdrowia, w rozdziale 85157 - Staże i specjalizacje medyczne, § 0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (kwota zrealizowanych dochodów niższa od kwot osiągniętych w 2022 r. o 97,2%, tj. o 583,0 tys. zł, przy czym nie prognozowano dochodów w 2023 r.).

(akta kontroli str. 51-52, 2872 plik 79; 2873 plik 108)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że przyczyną zrealizowania niższych dochodów były m.in.: mniejsze od zaplanowanych wpływy za zezwolenia na pracę w związku ze zwolnieniem obywateli Ukrainy z obowiązku uzyskiwania odpłatnego zezwolenia na pracę, przy czym wyższe wykonanie w porównaniu do 2022 r. związane było z nieprzewidywalnym ruchem migracyjnym (75011 § 0620); dokonane rozliczenia placówek medycznych dodatków do wynagrodzenia dla kierowników specjalizacji za sprawowanie nadzoru nad lekarzem szkolącym się pod jego kierunkiem (85157 § 0940).

(akta kontroli str. 696-697, 699-700)

W rocznym sprawozdaniu Rb-27 ZUW (dysponenta III stopnia) za 2023 r. nie wykazano ujemnych dochodów. Ujemne kwoty dochodów wskazane w sprawozdaniu Rb-27 Wojewody (dysponenta części 85/32) dotyczyły: tzw. „podmiotów martwych” i wynikały ze zwrotu w styczniu 2023 r. mienia pozostałego na rachunku bankowym Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu²⁰, a także zwrotu dwóch kar pieniężnych (po 20,0 tys. zł) przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Stargardzie²¹.

(akta kontroli str. 51-52, 713, 716, 835-860, 2872 plik 79; 2873 plik 108)

W 2023 r. pracownicy ZUW prowadzili dwie kontrole zewnętrzne, obejmujące m.in. wykonanie dochodów budżetowych i prowadzoną windykację należności. W kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Szczecinie nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola Starosty Powiatu Stargardzkiego²² nie została zakończona (sporządzono projekt wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli str. 2839-2840, 2842, 2847, 2849-2850, 2885-2888)

Na koniec 2023 r. w części 85/32 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1 110 897,1 tys. zł. Dotyczyły one głównie świadczeń w ramach funduszu alimentacyjnego; opłat z tytułu wieczystego użytkowania, dzierżawy oraz najmu nieruchomości SP; grzywien i innych kar pieniężnych dotyczących wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych²³; kosztów wydalenia cudzoziemców. Na koniec grudnia 2023 r. zaległości wyniosły 1 107 812,5 tys. zł i były wyższe o 7,5% od zaległości na koniec 2022 r. Wzrost wynikał m.in. z: wyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych kwot znacznie niższych od wypłaconych z budżetu państwa świadczeń osobom uprawnionym oraz nieskutecznej egzekucji nałożonych kar i grzywien w celu przymuszania wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych²⁴.

²⁰ Wniosek GN.3153.00001.2023, dotyczący komandytariusza spółki H(...) na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Koszalinie nr KO.IX NS-REJ.KRS/006216/21/360 (rozdział 75814 – Różne rozliczenia finansowe, § 235 – Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczonych jst).

²¹ Na podstawie wyroków sądowych Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie sygnatura akt V/SA/Wa28/22 oraz V/SA/Wa29/22 z 27 stycznia 2023 r. (rozdział 85132 – Inspekcja Sanitarna, § 057 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych).

²² Dotycząca prawidłowości realizacji zadań zleczonych z zakresu administracji rządowej w obszarze gospodarowania nieruchomościami SP.

²³ W tym kar budowlanych.

²⁴ Głównie w ramach działalności Inspekcji Sanitarnej oraz Inspekcji Nadzoru Budowlanego.

(akta kontroli str. 861-873, 950-951, 952-953, 2871-2872 pliki 65-79; 2873 pliki 105-106, 108, 110, 113)

Należności pozostałe do zapłaty ZUW (dysponenta III stopnia) na koniec 2023 r. wyniosły 5 494,2 tys. zł i dotyczyły głównie odsetek od nieterminowych płatności z tytułu wieczystego użytkowania, dzierżawy, najmu nieruchomości SP²⁵ (stanowiły one 29,6% należności pozostałych do zapłaty) oraz wpływów z działalności nadzoru budowlanego i opłat różnych²⁶ (17,7%). Zaległości według stanu na koniec 2023 r. wyniosły 4 386,7 tys. zł i były niższe o 6,3% od zaległości na koniec 2022 r. Spadek wynikał m.in. ze skutecznej egzekucji części zaległości.

(akta kontroli str. 53-54, 2872 plik 79; 2873 plik 108)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że *w celu zwiększenia skuteczności egzekucji (...) wysyłano upomnienia, wystawiano tytuły wykonawcze, zaliczano proporcjonalne wpłaty; kierowano wnioski o ujawnienie majątku; przyznawano ulgi w spłacie należności (raty, odroczenia) (...)*

(akta kontroli str. 950-951, 952-953)

Analiza zmian zaległości netto wykazanych w sprawozdaniach rocznych Rb-27 za 2023 r. jednostek podległych Wojewodzie w porównaniu do 2022 r. wykazała m.in. wzrost zaległych należności, co dotyczyło:

- KW PSP (rozdział 75410) w §§: 0920 i 0929 - Wpływy z pozostałych odsetek - zaległości wzrosły łącznie o 88,5 tys. zł²⁷ (tj. o 48,0%²⁸);
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa²⁹ (rozdział 01032) w §§: 0580 - Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz 0690 - Wpływy z różnych opłat - zaległości wzrosły łącznie o 26,0 tys. zł³⁰ (tj. o 1 147,0%);
- Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii³¹ (rozdział 01033) w §§: 0690 - Wpływy z różnych opłat, 0830 - Wpływy z usług, 0920 - Wpływy z pozostałych odsetek oraz 0950 - Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów - zaległości wzrosły łącznie o 61,2 tys. zł³² (tj. o 76,7%³³);
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej³⁴ (rozdział 85132) w §§: 0690 - Wpływy z różnych opłat oraz 0910 - Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat - zaległości wzrosły łącznie o 285,9 tys. zł³⁵ (tj. o 25,7%³⁶).

(akta kontroli str. 861-873, 950-951, 952-953, 2871-2872 pliki 65-79; 2873 pliki 105-106, 108, 110, 113)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że zaległości pozostają nieściągalne *pomimo naliczania odsetek, wysyłania wezwań do zapłaty oraz wyroków sądowych zasądających spłatę zobowiązań* (KW PSP); prowadzono windykację należności z tytułu opłaty sankcyjnej³⁷, w sprawie nałożenia kary pieniężnej w wysokości 20,0 tys. zł za

²⁵ Dział 750, rozdział 75087, § 0920.

²⁶ Dział 710, rozdział 71015, § 0690.

²⁷ Odpowiednio o: 0,5 tys. zł i 88,0 tys. zł.

²⁸ Odpowiednio o: 26,0% i 48,2%.

²⁹ Dalej: WIORiN.

³⁰ Odpowiednio o: 25,0 tys. zł i 1,0 tys. zł.

³¹ Dalej: WIW.

³² Odpowiednio o: 1,1 tys. zł, 2,0 tys. zł, 13,8 tys. zł i 44,3 tys. zł.

³³ Odpowiednio o: 262,0%, 192,2%, 332,1% i 59,8%.

³⁴ Dalej: WSSE.

³⁵ Odpowiednio o: 102,7 tys. zł i 183,2 tys. zł.

³⁶ Odpowiednio o: 31,8% i 23,2%.

³⁷ W wysokości 5,0 tys. zł za niewykonanie decyzji dotyczącej niezwłocznego unieszkodliwienia na koszt posiadacza środków ochrony roślin bez wymaganego zezwolenia na wprowadzenie do obrotu – m.in. złożono do właściwego Urzędu Skarbowego tytuł wykonawczy.

dokonanie sprzedaży nawozu bez wymaganej etykiety, prowadzono postępowanie odwoławcze, a także nastąpiła zmiana klasyfikacji dochodów z § 0830 na § 0690 (WIORiN); wzrost zaległości powstał głównie na skutek problemów finansowych kontrahentów, przy czym pozwy sądowe są w przygotowaniu lub realizacji (WIW); skuteczność egzekucji w Inspekcji Sanitarnej jest stale monitorowana i prowadzona na bieżąco, wzrost odsetek spowodowany jest również zwiększeniem liczby kontroli, a tym samym większą liczbą wystawionych decyzji, prowadzone są postępowania windykacyjne, m.in. w 2022 r. wystawiono 456 tytułów wykonawczych, a w 2023 r. 576 (WSSE).

(akta kontroli str. 959, 961-963)

Wojewoda wyjaśnił, że w celu zwiększenia skuteczności egzekucji zaległości dochodzonych przez jednostki podległe lub samorządy, a wykazane jako zaległości w sprawozdaniu Rb-27 dysponenta części dla największych kwotowo rozdziałów³⁸, podejmowano (...) działania polegające przede wszystkim na: bieżącym monitoringu stanu rozrachunków z tytułu dochodów budżetowych w celu niedopuszczenia do ich przedawnienia (m. in. poprzez wysyłanie pism do organów egzekucyjnych z zapytaniami o aktualny stan postępowań); prowadzeniu, tam gdzie było to możliwe, tzw. egzekucji miękkiej poprzez wykonywanie telefonów do zobowiązanych w celu nakłaniania ich do dobrowolnej zapłaty należności; wysyłaniu upomnień i wezwań do zapłaty; kierowaniu spraw do urzędów skarbowych oraz na drogę postępowania sądowego według właściwości; w przypadku spornych należności występowanie na drogę sądową. Podejmowane działania (...) to: (...) 70005³⁹: (...) wszczęcie postępowań egzekucyjnych, prowadzenie postępowań sądowych, wystawianie wezwań do zapłaty, upomnienia, zgłoszenie do masy upadłości, poszukiwanie spadkobierców, rozkładanie na raty. (...) 71015⁴⁰: (...) wysyłano upomnienia, wystawiano tytuły wykonawcze, zaliczano proporcjonalne wpłaty; kierowano wnioski o ujawnienie majątku; przyznawano ulgi w spłacie należności (raty, odroczenia); 75095⁴¹: (...) wykonywano rozmowy telefoniczne z dłużnikami, wysyłano wezwania do zapłaty i upomnienia; 85132⁴²: (...) wykonywano rozmowy telefoniczne z dłużnikami, wysyłano wezwania do zapłaty oraz upomnienia; 85502⁴³: (...) ZUW nie podejmował działań w celu wyegzekwowania (...) zaległości, ani działań mających na celu zwiększenie skuteczności dochodzenia zaległości. Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej. (...).

(akta kontroli str. 951, 954-958)

Wpływy na rachunek Wojewody z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koniec 2023 r. z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych

³⁸ 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego; 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami; 75095 – Pozostała działalność; 85132 – Inspekcja Sanitarna; 71015 – Nadzór budowlany zbiorowy.

³⁹ Zaległości głównie dotyczące wpływów z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, najmu, dzierżawy, trwałego zarządu oraz z tytułu zbycia i przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów w prawo własności.

⁴⁰ Zaległości głównie dotyczące grzywny w celu przymuszenia oraz kosztów upomnień wystawionych na osobę fizyczną w wyniku działalności służb Inspekcji Nadzoru Budowlanego.

⁴¹ Zaległości głównie dotyczące grzywny w celu przymuszenia oraz związanych z tym opłat wystawionych na osobę fizyczną.

⁴² Zaległości głównie dotyczące administracyjnych kar pieniężnych nakładanych przez Inspekcję Sanitarną oraz grzywnien w celu przymuszenia wykonania obowiązku wynikającego z decyzji administracyjnej.

⁴³ Zaległości stanowiące głównie różnicę między wypłaconymi przez gminy osobom uprawnionym świadczeniami z funduszu alimentacyjnego (do 30 września 2008 r. zaliczkami alimentacyjnymi), a kwotami zwróconymi przez dłużników alimentacyjnych.

dokonanych przez dłużników alimentacyjnych wyniosły 7 982,1 tys. zł. W porównaniu z poprzednim rokiem ww. kwota łączna była o 11,2% niższa⁴⁴.

(akta kontroli str. 958)

W kontrolowanym okresie z ksiąg rachunkowych Urzędu zostało spisanych osiem należności na łączną kwotę 462,1 tys. zł, które przedawniły się w latach 2013-2022. W ewidencji księgowej nadal pozostawało 68 należności przedawnionych w łącznej wysokości 211,4 tys. zł. Przyczyną przedawnienia był brak możliwości odzyskania od cudzoziemców kosztów wydalenia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w sześciu przypadkach⁴⁵); brak majątku, z którego możliwa byłaby egzekucja długu, brak siedziby podmiotu i organów go reprezentujących (w jednym przypadku⁴⁶) oraz niepodjęcie działań egzekucyjnych w czasie zapewniającym prawo dochodzenia należności (w jednym przypadku⁴⁷). W badaniu prawidłowości spisania pięciu (z ośmiu) należności ustalono, że czynności dokonano zgodnie z wytycznymi określonymi w zarządzeniu nr 231/2019 Wojewody z dnia 9 października 2019 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw opiniowania rozstrzygnięć finansowych i realizacji należności SP⁴⁸ oraz w Zasadach ustalania, ewidencjonowania i dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym oraz niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, a także stosowania ulg w ich spłacie⁴⁹.

W sprawie przedawnionych dwóch należności (z 68):

- z tytułu kosztów wykwaterowania, opróżnienia i przekazania lokalu mieszkalnego do Wojskowej Agencji Mieszaniowej (2,2 tys. zł)⁵⁰, podjęto działania w celu spisania z ksiąg rachunkowych (stan na 20 lutego 2024 r.);

- cywilnoprawnej po zlikwidowanym Funduszu SP (0,9 tys. zł)⁵¹, podjęto działania w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do jej dochodzenia (stan na 15 lutego 2024 r.).
(akta kontroli str. 2080-2096, 2097-2107, 2129, 2130-2131, 2133-2207, 2291-2295, 2378-2385)

Nierozliczenie⁵² 66 (z 68) należności w łącznej kwocie 208,3 tys. zł, które przedawniły się w latach 2012-2017, w związku z brakiem skutecznych działań mających na celu spisanie ich jako nieściągalnych⁵³, NIK uznała w 2021 r. za nieprawidłowość. Ponadto w przypadku jednej (z ośmiu) należności spisanych w kwocie 14,0 tys. zł stanowiącej odsetki od niezapłaconej w terminie należności cywilnoprawnej po zlikwidowanym Funduszu SP⁵⁴, w okresie ponad czterech lat nie podejmowano działań

⁴⁴ Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z FA na koniec 2022 r. wyniosły 8 989,4 tys. zł.

⁴⁵ Kontrahent: 31311, 31428, 31463, 31487, 31490, 31530.

⁴⁶ Kontrahent 15794.

⁴⁷ Kontrahent 15745.

⁴⁸ Dalej: Zespół.

⁴⁹ Załącznik do zarządzenia Nr 237/2018 Wojewody z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad ustalania, ewidencjonowania i dochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym oraz niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, a także stosowania ulg w ich spłacie. Dalej: Zasady.

⁵⁰ Kontrahent 34586. Należność objęta badaniem kontrolnym działań windykacyjnych podejmowanych w Urzędzie. Opinia prawna z 19 października 2023 r. w sprawie statusu należności, która na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1553) stała się przedawniona, w związku z obowiązującym w sprawie należności art. 65a § 1 upea.

⁵¹ Kontrahent 15738. Należność główna objęta badaniem kontrolnym najstarszych, nierozliczonych zaległości, która przed przekazaniem w 2012 r. Wojewodzie Zachodniopomorskiemu, nie została objęta tytułem wykonawczym przez wierzyciela uprawnionego do jej dochodzenia. Zaległość na koniec 2023 r. wynosiła 4,0 tys. zł, w tym odsetki 3,1 tys. zł.

⁵² Według stanu na 31 grudnia 2023 r.:

⁵³ P/21/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 85/32 – województwo zachodniopomorskie. Wystąpienie pokontrolne LSZ.410.001.01.2021 z 13 kwietnia 2021 r.

⁵⁴ Kontrahent 15745. Odsetki od należności głównej, która została wyegzekwowana w całości. Według stanu na dzień przekazania należności Wojewodzie przez Delegaturę Ministra SP w Szczecinie (30 kwietnia 2012 r.) część

windykacyjnych w celu egzekucji i niedopuszczenia do jej przedawnienia. Ww. opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2129, 2130-2131, 2133-2182, 2402-2408, 2431-2433)

Kontrola terminowości zapłaty należności należała do zadań komórek finansowych w Urzędzie, tj. Wydziału Finansów i Budżetu oraz Biura Organizacji i Kadr⁵⁵. Ewidencję, weryfikację i monitoring spłat należności realizowano z wykorzystaniem ksiąg rachunkowych prowadzonych przez ww. komórki finansowe, na podstawie dokumentacji przekazanej przez komórki merytoryczne. Informacje o braku zapłaty należności w określonych terminach przekazywane były do komórek merytorycznych, zaś w przypadku ujawnienia nowych okoliczności mających wpływ na kwotę i / lub termin zapłaty, dokumentacja potwierdzająca ich wystąpienie podlegała przekazaniu do WFIB, BOiK.

(akta kontroli str. 2080-2096)

Do badania rzetelności i skuteczności działań windykacyjnych wybrano próbę 14 należności z trzech działów klasyfikacji budżetowej⁵⁶ w łącznej kwocie 331,5 tys. zł⁵⁷ (7,6% wykazanych na koniec 2023 r.). Ustalono, że w przypadku 13 należności prawidłowo podejmowano działania windykacyjne i egzekucyjne oraz monitorowano stan trwającego postępowania egzekucyjnego. W odniesieniu do jednej należności w kwocie 22,9 tys. zł nie podejmowano kolejnych czynności, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2208, 2209-2300)

Na koniec 2023 r. w księgach rachunkowych ZUW na koncie 221–Należności z tytułu dochodów budżetowych pozostawały zaewidencjonowane trzy zaległości w łącznej kwocie 156,2 tys. zł⁵⁸, co do których NIK w 2023 r. stwierdziła nieprawidłowość polegającą na podejmowaniu z opóźnieniem czynności windykacyjnych i sformułowała wniosek o ich zintensyfikowanie⁵⁹. W sprawie zaległości, do kontroli NIK nie przedłożono dokumentów potwierdzających podjęcie w 2023 r. działań w powyższym zakresie, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2475-2476, 2477-2507)

Wniosek sformułowany w wystąpieniu pokontrolnym P/23/001 dotyczący podejmowania działań windykacyjnych w sprawie zaległości sześciu dłużników został zrealizowany. W jednym przypadku spisano przedawnioną należność z ewidencji księgowej. W pozostałych przypadkach wystosowano przedegzekucyjne wezwania do zapłaty, podjęto działania w celu ustalenia aktualnego adresu zamieszkania zobowiązanego oraz sporządzono wnioski egzekucyjne.

(akta kontroli str. 2183-2189, 2475-2476, 2508-2524, 2732-2734, 2736-2747)

Badanie próby pięciu należności najstarszych i nierozliczonych⁶⁰ wykazało, że w przypadku: jednej zaległości nie wystąpiły przesłanki do jej spisania (egzekucja była w toku); jednej zaległości podjęto w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami⁶¹

odsetek była przedawniona. Ich spisanie z ewidencji księgowej, wraz z pozostałymi odsetkami, które stały się przedawnione w związku niepodjęciem działań windykacyjnych przez Urząd (łącznie 14,0 tys. zł) nastąpiło 6 lutego 2023 r.

⁵⁵ Dalej: WFIB, BOiK.

⁵⁶ Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo; dział 710 – Działalność usługowa; dział 750 – Administracja publiczna.

⁵⁷ Łączna wartość należności głównych, odsetek i kosztów objętych badaniem.

⁵⁸ Kontrahent: 32568 (15,8 tys. zł), 32855 (30,9 tys. zł), 33488 (109,5 tys. zł).

⁵⁹ P/23/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 85/32 – województwo zachodniopomorskie. Wystąpienie pokontrolne LSZ.410.001.01.2023 z 14 kwietnia 2023 r., dalej: P/23/001.

⁶⁰ Które pozostawały nierozliczone na dzień 31 grudnia 2023 r. i nie podlegały analizie w kontroli budżetowej za lata 2021-2022.

⁶¹ Dalej: WGN.

działania w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do jej dochodzenia⁶²; dwóch należności, w związku z wysokim prawdopodobieństwem bezskuteczności egzekucji, przedłożono Zespołowi wnioski w sprawie ich umorzenia⁶³. W sprawie jednej należności ubocznej (odsetek od niezapłaconej w terminie należności po zlikwidowanym Funduszu SP, kontrahent 15787), nie podejmowano działań windykacyjnych, skutkiem czego zaległość w kwocie 127,1 tys. zł stała się przedawniona, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Należność ta nie została spisana z ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 2301, 2302-2385)

Wojewoda wyjaśnił: (...) *wierzyciel zamierza wystąpić z wnioskiem do Komornika Sądowego o rozszerzenie postępowania egzekucyjnego o odsetki, których egzekwowania Komornik uprzednio odmówił.*

(akta kontroli str. 2525-2530, 2531-2544)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości:

1. W ZUW nadal nie zostały podjęte skuteczne działania w celu spisania z ewidencji księgowej 66 należności przedawnionych i nieściągalnych na łączną kwotę 208,3 tys. zł.

W ewidencji księgowej, według stanu na 31 grudnia 2023 r. ujęto 66 przedawnionych i nieściągalnych zaległości z tytułu wydalenia cudzoziemców z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w łącznej wysokości 208,3 tys. zł, co do których NIK w kontroli P/21/001⁶⁴ stwierdziła nieprawidłowość związaną z brakiem działań w ww. zakresie i zawyżeniem na koniec 2020 r. „należności pozostałych do zapłaty ogółem” oraz „w tym zaległości netto”. Stan faktyczny należności wskazywał na możliwość spisania ich z ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁵, z uwagi na:

- przedawnienie, które nastąpiło w latach 2012-2017;
- ustąpienie przeszkód, z powodu których należności nie zostały spisane w latach wcześniejszych, związanych z otrzymaniem stanowiska Departamentu Prawa Migracyjnego Urzędu do Spraw Cudzoziemców⁶⁶ w sprawie statusu należności, które stały się przedawnione.

(akta kontroli str. 2130-2131, 2402-2408, 2409-2410, 2431-2433, 2436-2437, 2448-2451, 2452-2453)

Na podstawie art. 24 ust. 2 UoR, księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Wojewoda wyjaśnił: *Dokumentacja powyższych spraw została przekazana do archiwum. Zgodnie z ustaleniami Zespołu, przedstawienie do zaopiniowania wniosku o odpisanie należności wymagało załączenia dokumentów potwierdzających jej powstanie. Celem odpisania przedawnionych należności podjęte zostały działania na rzecz skompletowania właściwych akt spraw oraz sporządzenia niezbędnych zestawień. Obowiązki te realizowane są jako dodatkowe zadanie. Te okoliczności spowodowały, że powyższe czynności przygotowania wniosków były realizowane nieregularnie i zwykle związane były z terminami posiedzeń Zespołu.*

⁶² Według stanu na 15 lutego 2024 r. opinia prawna nie została wydana przez Zespół Radców Prawnych ZUW.

⁶³ Według stanu na 15 lutego 2024 r. opinie nie zostały wydane przez Zespół.

⁶⁴ P/21/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w części 85/32 – województwo zachodniopomorskie. Wystąpienie pokontrolne LSZ.410.001.01.2021 z 13 kwietnia 2021 r.

⁶⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 120; dalej: UoR.

⁶⁶ Znak: DPM.0738.40.2021 z 29 września 2022 r.

(akta kontroli str. 2525-2530, 2531-2544)

NIK zauważa, że według stanu na 31 grudnia 2023 r. Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ZUW przedstawił Zespołowi 41 z 72 należności (56,9%), w celu wydania opinii w sprawie spisania ich z ewidencji księgowej Urzędu. Sześć zaległości, tj. 14,6% z 41 i 8,3% z 72, zostało rozpatrzonych przez Zespół i spisanych z ksiąg rachunkowych do końca 2023 r., po wyrażeniu przez Wojewodę zgody na dokonanie tej czynności. Co do pozostałych należności, czynności w powyższym zakresie nie zostały dokonane w 2023 r., pomimo że od 29 września 2022 r. Urząd dysponował stanowiskiem Urzędu do Spraw Cudzoziemców w sprawie ich przedawnienia. W opinii prawnej z 6 grudnia 2023 r.⁶⁷, także radca prawny w Urzędzie wskazał okoliczności i podstawę prawną do uznania należności za przedawnione i ich spisania z ksiąg rachunkowych Urzędu.

2. Wobec sześciu dłużników zalegających z zapłatą należności czynności windykacyjnych nie podejmowano od ponad roku do siedmiu lat.

Na podstawie § 43, 75 i 86 Zasad: BOiK raz w miesiącu dokonuje szczegółowej i rzetelnej analizy kont zobowiązanych; WGN zobowiązany jest do bieżącego monitoringu stanu należności cywilnoprawnych we współpracy z BOiK i Zespołem Radców Prawnych oraz bieżącego informowania BOiK o stanie prowadzonych spraw, w tym przekazywania postanowień o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Stosownie do treści § 3 pkt 1) i § 4 zarządzenia Nr 231/2019, zadaniem Zespołu jest opracowanie propozycji rozwiązań w zakresie realizacji należności o znacznym stopniu złożoności i szacowanym wysokim ryzyku braku możliwości pełnej i terminowej egzekucji. Zespół wydaje opinię w oparciu o dokonaną przez wydział merytoryczny analizę sytuacji finansowej dłużnika, biorąc pod uwagę ocenę jego interesu oraz ocenę interesu publicznego SP.

Posiedzenia Zespołu, zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 regulaminu określającego tryb pracy Zespołu⁶⁸, odbywają się z częstotliwością uzależnioną od potrzeb, a termin i miejsce posiedzenia, na wniosek właściwego dyrektora wydziału ustala Przewodniczący. Na podstawie § 8 regulaminu, właściwy merytorycznie Wydział przedkłada Wojewodzie wydaną przez Zespół opinię wraz z propozycją rozstrzygnięcia w zakresie sposobu dalszej realizacji należności SP.

(akta kontroli str. 2080-2097, 2098-2100, 2101-2102)

W przypadku zaległości kontrahentów:

- 32568 (15,8 tys. zł)⁶⁹, 32855 (30,9 tys. zł)⁷⁰, 33488 (99,0 tys. zł)⁷¹, co do których NIK w kontroli P/23/001 stwierdziła nieprawidłowość związaną z bezczynnością w tym zakresie i sformułowała wniosek o zintensyfikowanie działań windykacyjnych wobec dłużników, nie podejmowano czynności w okresie ostatniego roku.

⁶⁷ PZPR.054.3312.2023.P.

⁶⁸ Załącznik do zarządzenia Nr 231/2019.

⁶⁹ Ostatnie działania podjęto w lutym 2022 r. (bezskuteczna próba doręczenia zobowiązanemu wezwania do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu - zwrot przesyłki do Urzędu 17 lutego 2022 r.); w sierpniu 2023 r. umorzone zostało postępowanie egzekucyjne, a ponowne jego wszczęcie będzie możliwe po ujawnieniu przez wierzyciela majątku lub źródeł dochodu zobowiązanego.

⁷⁰ Stosownie do opinii prawnej z 14 lutego 2022 r. (P-3.ZRP-2.054.448.2022.PU ORP/448/2022), należało podjąć działania polegające na: wystąpieniu do sądu o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych; wydaniu decyzji o solidarnej odpowiedzialności współników dłużnika; wystawieniu upomnień i tytułów wykonawczych (w przypadku braku zapłaty należności przez współników spółki).

⁷¹ Niepodjęto działań w celu zabezpieczenia należności hipoteką przymusową - według stanu na 24 lutego 2024 r., w 2023 r. z uchybieniem terminu wniesione zostało zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wobec jednego z dwóch współników, a ponowne jego wszczęcie będzie możliwe po ujawnieniu przez wierzyciela majątku lub źródeł dochodu zobowiązanego (na koniec 2023 r. zaległość wynosiła 109,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 2475-2476, 2477-2507)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że działania nie zostały podjęte z uwagi na znaczne obciążenie pracą związaną z wykonywaniem dodatkowych zadań, w tym w związku z obsługą Funduszu Pomocy Ukrainie oraz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przez pracowników komórki windykacyjnej. Ponadto komórka windykacyjna od półrocza 2023 r. otrzymała do realizacji skumulowane do tej pory wnioski o wszczęcie postępowań egzekucyjnych w 2023 r. (...) *w pierwszej kolejności podejmowano działania egzekucyjne, mogące przynieść SP wymierny wpływ. W związku z tym brak było podstaw do podejmowania działań egzekucyjnych, które generowałyby (...) koszty egzekucyjne. Należności (...) stanowią grzywny w celu przymuszenia, które nie mają terminu wymagalności (nie przedawniają się) i mogą być dochodzone nawet po kilku latach, a ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego może nastąpić dopiero po ujawnieniu przez wierzyciela majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, do czego komórka egzekucyjna będzie dążyć. (...) żaden przepis prawa nie nakłada obowiązku podjęcia kolejnych działań egzekucyjnych w określonym terminie.* Ponadto w sprawie zaległości kontrahenta 33488, co do której w 2023 r. dokonana została wpłata 1,3 tys. zł wyjaśnił, że (...) *Wyegzekwowanie od jednego z zobowiązanych środków pieniężnych skutecznie przedłużyło termin przedawnienia się zobowiązania.*

(akta kontroli str. 2525-2530, 2531-2544)

- 15745 (14,0 tys. zł⁷²)⁷³, 15787 (192,2 tys. zł⁷⁴)⁷⁵, niepodejmowanie działań windykacyjnych skutkowało przedawnieniem odsetek od niezapłaconych w terminie należności po zlikwidowanym Funduszu SP.

Stosownie do treści § 76 Zasad, WGN w ramach działań zmierzających do odzyskania należności po zlikwidowanym Funduszu SP zobowiązany jest prowadzić działania zmierzające do ich odzyskania, tak aby nie dopuścić do ich przedawnienia. Obowiązek prawidłowej i terminowej realizacji zadań, w tym związanych z niedopuszczeniem do przedawnienia należności i podejmowaniem działań w celu ich odzyskania określony został dodatkowo w § 4 i 85 Zasad.

(akta kontroli str. 2080-2097, 2133-2182, 2302-2305, 2306-2367)

Wojewoda wyjaśnił: (...) *w stosunku do dłużników⁷⁶ (...) toczy się obecnie postępowanie egzekucyjne (...) na podstawie wniosku wierzyciela z 3 marca 2021 r. Komornik (...) oddalił wniosek wierzyciela o egzekwowanie odsetek za okres od dnia 3 grudnia 1997 r. do dnia 3 marca 2018 r. Mimo tego, została zachowana (...) ciągłość w liczeniu i wykazywaniu w zestawieniach księgowych odsetek (nawet tych przedawnionych) z uwagi na to, że odsetki, jako świadczenia naturalne, mogą być*

⁷² Odsetki od należności głównej, która została wyegzekwowana w całości. Według stanu na dzień przekazania należności Wojewodzie przez Delegaturę Ministra SP w Szczecinie (30 kwietnia 2012 r.) część odsetek była przedawniona. Ich spisanie z ewidencji księgowej, wraz z pozostałymi odsetkami, które stały się przedawnione w wyniku niepodejmowania działań windykacyjnych przez Urząd (łącznie 14,0 tys. zł) nastąpiło 6 lutego 2023 r.

⁷³ W okresie ponad czterech lat od umorzenia postępowania egzekucyjnego nie podejmowano działań windykacyjnych, w wyniku czego kolejna egzekucja należności wszczęta w czerwcu 2020 r. dotyczyła, poza dochodzeniem należności głównych również odsetek, lecz wyłącznie w wysokości, co do której występowało prawo ich dochodzenia, tj. za okres trzech lat poprzedzających złożenie wniosku egzekucyjnego (1 069,23 zł na 19 czerwca 2020 r.).

⁷⁴ W tym odsetki 147,2 tys. zł, z których 127,1 tys. zł stanowiło należność przedawnioną.

⁷⁵ Działania windykacyjne nie były podejmowane przez okres ponad siedmiu lat (od maja 2013 r. do marca 2021 r.; skutkiem powyższego komornik sądowy oddalił wniosek Wojewody o egzekucję odsetek za okres od 3 grudnia 1997 r. do 3 marca 2018 r. (tj. za okres 20 lat trzech miesięcy, wobec upływu trzyletniego terminu przedawnienia dla świadczeń okresowych, określonego w art. 125 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610) oraz postanowił o egzekucji należności z tego tytułu za okres od 4 marca 2018 r. do dnia zapłaty (tj. za okres trzech lat poprzedzających złożenie wniosku egzekucyjnego, do dnia zapłaty włącznie).

⁷⁶ Dłużnik 15787.

uiszczane przez dłużników dobrowolnie. 1 lipca 2023 r. (...) nastąpiła kolejna nowelizacja art. 804 § 2 ustawy (...) Kodeks postępowania cywilnego⁷⁷ (...). W świetle powyższego, wierzyciel zamierza wystąpić z wnioskiem (...) o rozszerzenie postępowania egzekucyjnego o odsetki, których egzekwowania Komornik uprzednio odmówił.

(akta kontroli str. 2525-2530, 2531-2544)

Dyrektor WGN wyjaśnił m.in., że dłużnicy zostali wpisani do Rejestru Dłużników Niewypłacalnych w latach 2007-2011. Wierzyciel podejmował czynności, mające na celu wyegzekwowanie należności po analizie sytuacji finansowej dłużników i ich kondycji finansowej. Podejmowane czynności uwarunkowane były oceną potencjalnych kosztów egzekucji oraz prawdopodobieństwa jej skuteczności. Podejmowane czynności egzekucyjne miały na celu zapobieżenie przedawnieniu należności głównej, której termin przedawnienia wynosił wówczas 10 lat. Do czasu zmiany przepisów Kpc Komornicy Sądowi nie mieli obowiązku badać z urzędu przedawnienia odsetek. (...) *Do 21 sierpnia 2019 r. wierzyciel mógł dochodzić odsetek, chociaż przedawnionych, od dłużnika do czasu, gdy ten nie podniósł zarzutu przedawnienia. (...) 21 sierpnia 2019 r. zmieniła się ustawa, która nakłada na komorników obowiązek badania z urzędu, czy doszło do przedawnienia odsetek. (...) Ponadto wyjaśnił, że (...) Realna szansa na skuteczną egzekucję pojawiła się dopiero po wejściu (...) dłużnika⁷⁸ w wiek emerytalny i uzyskaniu przez niego uprawnień emerytalnych (...).*

(akta kontroli str. 2386-2388, 2389-2401)

- 31461 (zaległość 22,9 tys. zł), do kontroli NIK nie przedłożono dokumentacji wskazującej na podejmowanie działań od grudnia 2019 r., w którym umorzono zostało postępowanie egzekucyjne.

(akta kontroli str. 2209-2255)

Wojewoda wyjaśnił: (...) *tut. Organ nie ma narzędzi, które pozwalałyby na ustalenie majątku, z którego możliwa byłaby egzekucja. Informacje dotyczące majątku zobowiązanych stanowią tajemnicę skarbową. (...) Wojewoda nie jest uprawniony do wnioskowania o dostęp do tych informacji. (...) proces aktywnego poszukiwania majątku (...) przez organ egzekucyjny wskazał na brak majątku, na który wierzyciel mógłby się powołać przy ewentualnym ponownym wszczęciu egzekucji. Dalsze działania egzekucyjne przysporzyłyby jedynie dodatkowych kosztów egzekucyjnych Skarbowi Państwa przy jednoczesnej bezskuteczności egzekucji (...).*

(akta kontroli str. 2525-2530, 2531-2544)

OCENA CZĄSTKOWA

Wojewoda podejmował w 2023 r. działania w celu zwiększenia skuteczności egzekucji dochodzonych zaległości przez jednostki podległe. Przeprowadzane analizy wykonania budżetu obejmowały m.in. ustalenie: głównych powodów odchylenia od wykonania planu; źródeł dochodów; przyczyn powstania zaległości, a także działań podejmowanych w celu ich wyegzekwowania lub zaniechania. Dysponent części monitorował przebieg prowadzonych postępowań egzekucyjnych i odwoławczych, jednak działania te nie były w pełni skuteczne. Wobec sześciu dłużników zalegających z zapłatą należności w łącznej kwocie 385,3 tys. zł, czynności windykacyjnych nie podejmowano od ponad roku do siedmiu lat. Należności z tytułu wydalenia

⁷⁷ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, ze zm.); dalej: Kpc.

⁷⁸ Dłużnika 15745.

cudzoziemców z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (łącznie 66 w kwocie 208,3 tys. zł) nie spisano jako przedawnionych i nieściągalnych.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa.

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 85/32 zrealizowano⁷⁹ w wysokości 1 989 112,8 tys. zł, co stanowiło 97,8% planu po zmianach. Plan wydatków zwiększono per saldo o 403 025,3 tys. zł, w tym o środki z: rezerw celowych budżetu państwa (397 219,6 tys. zł⁸⁰) i rezerwy ogólnej (6 705 tys. zł). W porównaniu do 2022 r. wydatki wykonane były niższe o 797 339,5 tys. zł (o 28,6%). Niższe wydatki poniesiono głównie w grupie ekonomicznej dotacje i subwencje, co było spowodowane m.in.: nowelizacją ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci⁸¹, zgodnie z którą ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłatę przeniesiono z gmin do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych⁸²; nowelizacją zarządzenia prezesa NFZ w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju ratownictwo medyczne, zgodnie z którym od 1 stycznia 2023 r. zespoły ratownictwa medycznego finansowane były z budżetu NFZ⁸³; niewypłacaniem rekompensat, o których mowa w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o rekompensacie dochodów utraconych przez gminy w 2018 r. w związku ze zmianą zakresu opodatkowania elektrowni wiatrowych⁸⁴; zmniejszeniem wypłacanych dodatków osłonowych oraz kosztów obsługi tego zadania realizowanego przez gminy⁸⁵.

(akta kontroli str. 26, 874-929, 965, 969, 2872 pliki 80-94; 2873 pliki 107, 109, 111)

Największe wydatki poniesiono w dziale 855-Rodzina (644 936,6 tys. zł, tj. 32,4% ogółu wydatków) na realizację m.in.: świadczeń wychowawczych, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego oraz opłacenie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. W wybranych działach klasyfikacji budżetowej wydatki wyniosły: 249 919,5 tys. zł (12,6%) w dziale 852-Pomoc społeczna; 237 346,1 tys. zł (tj. 11,9% ogółu wydatków) w dziale 010-Rolnictwo i łowiectwo; 229 686,3 tys. zł (11,5%) w dziale 754-Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa; 185 310,7 tys. zł (9,3%) w dziale 851-Ochrona zdrowia; 115 016,4 tys. zł (5,8%) w dziale 750-Administracja publiczna; 101 541,1 tys. zł (5,1%) w dziale 801-Oświata i wychowanie; 87 590,6 tys. zł (4,4%) w dziale 600-Transport i łączność.

(akta kontroli str. 874-929, 1213-1214)

Planowane w 2023 r. wydatki ZUW w zwiększono w trakcie roku z 97 802,0 tys. zł do 125 697,4 tys. zł. Ich realizacja wyniosła 121 680,6 tys. zł, co stanowiło 96,8% planu po zmianach⁸⁶. W porównaniu do roku ubiegłego były one wyższe o 24 404,7 tys. zł

⁷⁹ Według sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2023 r. z 28 marca 2024 r.

⁸⁰ Z czego środki w wysokości 4 739,3 tys. zł zostały zablokowane.

⁸¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 421.

⁸² Zmniejszenie wydatków o 660 511,8 tys. zł (rozdział 85501 § 2060).

⁸³ Zmniejszenie wydatków o 168 418,4 tys. zł (rozdział 85141 § 2840).

⁸⁴ Dz.U. z 2022 r., poz. 30; zmniejszenie wydatków o 108 060,4 tys. zł (rozdział 75615 § 2680).

⁸⁵ Dodatki wypłacane były za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.; w 2023 roku wypłacane były jedynie kwoty za 2022 rok, wynikające z postępowań odwoławczych - zmniejszenie wydatków o 90 930,5 tys. zł (rozdział 85295 § 2010).

⁸⁶ Głównie z uwagi na: niewykorzystanie środków na zadanie pn. „Odwodnienie i osuszenie fundamentów budynku Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie” (z przyczyn leżących po stronie wykonawcy) oraz oszczędności po przeprowadzonych procedurach zamówień publicznych (rozdział 75011); niższą wartość i liczbę przeprowadzonych badań poborowych (rozdział 75224); utrzymujące się trudności w obsadzeniu stanowisk dyspozytorni medycznej (rozdział 85146); tempo wpływu prawidłowo wystawionych dokumentów obciążeniowych

(tj. 25,1%). Związane to było głównie ze zwiększeniem wydatków w 2023 r. na wynagrodzenia pracowników⁸⁷; zwiększonym kosztem utrzymania Urzędu; regulowaniem zobowiązań po zlikwidowanej gminie Ostrowice oraz zakupem dwóch samochodów służbowych finansowanych ze środków WFOŚ⁸⁸; wypłatą odszkodowania w związku z realizacją ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Swinoujściu oraz niektórych innych ustaw⁸⁹; zakupem samochodów oraz urządzenia do badania autentyczności dokumentów⁹⁰; zwiększoną liczbą podmiotów szkolących, które zawarły umowy na realizację zadania⁹¹.

(akta kontroli str. 63-68, 69, 71, 1246, 1250-1252, 2872 plik 94)

Plan wydatków budżetu środków krajowych w części 85/32 w 2023 r. został zwiększony środkami z rezerw celowych łącznie do kwoty 397 219,6 tys. zł⁹², z której wydatkowano 379 038,3 tys. zł (tj. 95,4%). Najwyższe niewykorzystanie środków (18 181,3 tys. zł) wystąpiło w pozycjach: 26⁹³ – 3 472 tys. zł, 72⁹⁴ – 2 258,5 tys. zł, 49⁹⁵ – 1 381,2 tys. zł, 53⁹⁶ – 1 296,7 tys. zł, 27⁹⁷ – 1 176,2 tys. zł. Przyczyny niewykorzystania środków to w szczególności: mniejsza niż planowano liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego, zmniejszenie liczby uczniów uprawnionych do objęcia pomocą (przekroczenie kryterium dochodowego), przedkładanie przez rodziców i uczniów dowodów zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych na niższą kwotę, niż dopuszczalny limit pomocy, niezłożenie wniosków o dofinansowanie przez rodziców uprawnionych uczniów, rezygnacja z programu, w związku z otrzymaniem pomocy z innych źródeł, np. uczniowie korzystali z programu stypendium szkolnego (poz. 26); niższe zapotrzebowanie gmin (poz. 27; poz. 72); rezygnacja z zadania (poz. 53).

(akta kontroli str. 932-949)

przesłanych przez podmioty uprawnione do prowadzenia szkoleń specjalizacyjnych (rozdział 85157 – Staże i specjalizacje medyczne).

⁸⁷ Wzrost wynagrodzeń wynikający z ustawy budżetowej na 2023 rok oraz wyrównanie w związku z przyznaną rezerwą celową poz. 44; wypłata jednorazowych dodatków motywacyjnych; realizacja projektów w ramach FAMI i FENIKS; zwiększona liczba dyżurów dyspozytorów medycznych zatrudnionych na umowy cywilnoprawne oraz wzrost od 2023 roku stawki za godzinę dyżuru (rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie; 85146 – Działalność dyspozytorni medycznych; 85515 – Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczenia wychowawczego).

⁸⁸ Rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

⁸⁹ Dz. U. poz. 1590, ze zm.; dalej: ustawa o inwestycjach; rozdział 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

⁹⁰ Rozdział 60031 – Przejścia graniczne.

⁹¹ Rozdział 85157 – Staże i specjalizacje medyczne.

⁹² Kwota po uwzględnieniu korekt.

⁹³ „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, realizację programu rządowego "Aktywna Tablica" i Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 3, a także innych programów rządowych oraz programów i przedsięwzięć ustanawianych w obszarze oświaty i wychowania na podstawie art. 90u i 90w ustawy o systemie oświaty”.

⁹⁴ „Wydatki związane ze zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym w Ukrainie”, w tym: dofinansowanie bieżącej działalności domów pomocy społecznej, sfinansowanie wydatków wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw, która nałożyła na organy wykonawcze gmin obowiązek zorganizowania bezpłatnych przewozów do i z lokali wyborczych dla wyborców niepełnosprawnych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, a także dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania położonym na obszarze danej gminy, jeżeli w ramach tej gminy w dniu wyborów nie funkcjonuje transport publiczny.

⁹⁵ „Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych”, Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, dofinansowanie działalności bieżącej domów pomocy społecznej.

⁹⁶ „Środki na realizację programu wieloletniego Senior+”.

⁹⁷ Program wieloletni "Pośilek w szkole i w domu" na lata 2019-2023.

Szczegółowym badaniem objęto wszystkie zmiany zwiększające plan wydatków budżetu środków krajowych w części 85/32: środkami z trzech pozycji rezerw celowych (16⁹⁸, 35⁹⁹, 72¹⁰⁰), dobranych w sposób celowy na łączną kwotę 91 130,8 tys. zł¹⁰¹ (tj. 22,9% łącznej kwoty planu rezerw celowych po zmianach) oraz środkami z rezerwy ogólnej w wysokości 6 705 tys. zł (100%). Otrzymane środki z rezerw celowych¹⁰² oraz rezerwy ogólnej wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Niższe od zakładanego wykorzystanie spowodowane było w przypadku środków z rezerw celowych: pozycja 35 - mniejszą liczbą osób uprawnionych do otrzymania świadczeń ze względu na zwolnienia lekarskie oraz wcześniejsze odejścia ze służby uprawnionych funkcjonariuszy; pozycja 72 – zmniejszeniem liczby osób kwalifikujących się do otrzymania dodatków (niewykorzystana kwota 715,9 tys. zł) oraz niższym od szacowanego zainteresowaniem bezpłatnym transportem wyborców do lokali wyborczych¹⁰³, o których mowa w art. 37e Kodeksu wyborczego¹⁰⁴ (bezpłatny transport osób niepełnosprawnych do i z lokalu wyborczego) oraz art. 37f tej ustawy (bezpłatny gminny przewóz pasażerski dla wyborców)¹⁰⁵. Wnioskowanie o środki z rezerw celowych było zasadne i wynikało z faktycznych potrzeb, z wyjątkiem środków przeznaczonych na sfinansowanie kosztów bezpłatnego transportu wyborców do lokali wyborczych (co szerzej zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 932-949, 2554-2599)

Środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa, przyznane z inicjatywy dysponenta części¹⁰⁶ wydatkowano w pełnej wysokości. Zostały one przeznaczone na: organizację państwowej uroczystości pogrzebowej (25 tys. zł); realizację zadania pn. „Budowa budynku garażowo – socjalnego w miejsce istniejącej wiaty w KP PSP w Szczecinku” (850 tys. zł); dofinansowanie realizacji inwestycji polegającej na wybudowaniu „Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego” dla osób z niepełnosprawnościami w Gminie Cedynia (1 300 tys. zł); sfinansowanie zadania pn. „Naprawa krawędzi dachu, zablendowanie otworów maculcowych i osuszenie ścian budynku zabytkowej Kolegiaty pw. NMP Królowej Świata w Stargardzie” przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków¹⁰⁷ (330 tys. zł). Z inicjatywy Prezesa Rady Ministrów¹⁰⁸ przyznano środki, które zostały wykorzystane w kwocie 4 200 tys. zł na doposażenie jednostek ochrony przeciwpożarowej w sprzęt pływający wraz z wyposażeniem niezbędnym do prowadzenia działań ratowniczych. Realizacja tego zadania nie była wywołana zdarzeniami losowymi i nie wymagała niezwłocznego wsparcia finansowego.

(akta kontroli str. 932-949, 2607-2618)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że *wniosek o środki z rezerwy ogólnej (...) skierowano do Ministra Finansów 26 kwietnia 2023 r. z inicjatywy Komendanta Głównego*

⁹⁸ Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa.

⁹⁹ Uzupełnienie środków na wypłatę i waloryzację świadczeń z zakresu rodziny i zabezpieczenia społecznego oraz na wypłatę świadczeń motywacyjnych.

¹⁰⁰ Wydatki związane ze zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

¹⁰¹ Kwota planu po zmianach.

¹⁰² Środki z rezerw celowych poz. 16 (23 081,2 tys. zł, tj. 100% planowanych środków); poz. 35 (5 356,8 tys. zł, tj. 94,7% planowanych środków); poz. 72 (60 137,1 tys. zł, tj. 96,4% planowanych środków).

¹⁰³ Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z 15 października 2023 r.

¹⁰⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 2408; dalej: Kodeks wyborczy.

¹⁰⁵ Kwota 1 363,3 tys. zł objęta została zarządzeniem o blokowaniu środków.

¹⁰⁶ Na podstawie zarządzeń Prezesa Rady Ministrów.

¹⁰⁷ Dalej: Wojewódzki Konserwator.

¹⁰⁸ Na podstawie uchwały Rady Ministrów.

Państwowej Straży Pożarnej w porozumieniu z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów. Komendant Główny PSP pismem z 20 kwietnia 2023 r.¹⁰⁹ poinformował Wojewodę o przyznaniu (...) z ogólnej rezerwy budżetowej, środków finansowych z przeznaczeniem na doposażenie jednostek ochrony przeciwpożarowej włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w sprzęt pływający wraz z wyposażeniem niezbędnym do prowadzenia działań ratowniczych. Komendant Główny PSP w ww. piśmie wskazał, że „przedmiotowe środki przeznaczone są na zakup sprzętu pływającego w postaci łodzi ratowniczych z silnikiem zaburtowym i niezbędnym osprzętem, w celu doposażenia jednostek ochrony przeciwpożarowej, na których obszarze chronionym występują uwarunkowania skutkujące zagrożeniem powodziowym, celem wzmocnienia ich potencjału ratowniczego, w szczególności do prowadzenia długotrwałych działań ratowniczych z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego podczas usuwania skutków klęsk żywiołowych i katastrof”.

(akta kontroli str. 960, 963)

W badanym okresie Wojewoda, korzystając z uprawnienia określonego w art. 177 ufp, wydał 18 zarządzeń w sprawie blokowania planowanych wydatków w budżecie środków krajowych na łączną kwotę 14 460,2 tys. zł, z tego 10 067,9 tys. zł dotyczyło dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego¹¹⁰. Szczegółowym badaniem objęto dwie decyzje o blokowaniu środków¹¹¹, w łącznej kwocie 9 558,7 tys. zł (tj. 66,1% ogółu wydatków objętych blokadami). Kwoty zostały wpisane do systemu Trezor¹¹². Blokad dokonano na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3, ust. 2 i ust. 3 pkt. 2 oraz art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3, ust. 2 i ust. 3 pkt 2 ufp. Uzasadnieniem do podjęcia ww. decyzji były: nadmiar posiadanych środków finansowych w stosunku do potrzeb; niższe zapotrzebowanie niż pierwotnie oszacowały jst; nieprzystąpienie przez wykonawcę do wykonania zadania i odstąpienie od umowy z wykonawcą¹¹³; odstąpienie od realizacji inwestycji pn.: "Rozwój infrastruktury łączności radiowej na potrzeby Dyspozytorni medycznej w województwie zachodniopomorskim"¹¹⁴; oszczędności dokonane przez Wojewódzkiego Konserwatora powstałe w realizacji zadania "podwyższenie od 1 stycznia 2023 r. wynagrodzeń pracowników oraz zwiększenie zatrudnienia o osiem etatów od 1 czerwca 2023 r." Komórki organizacyjne ZUW otrzymały informacje o wolnych środkach w terminie do jednego miesiąca przed datą zablokowania środków, z wyjątkiem planowanych wydatków budżetowych w kwocie 901,3 tys. zł na realizację zadania związanego z dowozem obywateli do lokali

¹⁰⁹ Znak: BL-II.0731.5.2023.4.

¹¹⁰ Dalej: jst.

¹¹¹ Zarządzenie nr 299/2023 z 21 listopada 2023 r. (dalej: zarządzenie nr 299/2023) dotyczące: zwrotu środków w kwocie 2,2 tys. zł przeznaczonych na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej - po weryfikacji faktyczne potrzeby były niższe niż zgłoszone wnioski gmin (dział 010, rozdział 01095, § 2010); niewykorzystanych środków w kwocie 17,9 tys. zł przeznaczonych na świadczenia motywacyjne dla funkcjonariuszy w 2023 r., ze względu na zwolnienia lekarskie oraz wcześniejsze odejście pracowników uprawnionych do pobierania danego świadczenia w KW PSP (dział 754, rozdział 75411, § 2110); zwrotu środków w kwocie 1 363,3 tys. zł na realizację zadania związanego z dowozem 15 października 2023 r., wynikającego z art. 37e i 37f Kodeksu wyborczego (dział 600, rozdział 60004, rozdział 2010).

Zarządzenie nr 346/2023 z 20 grudnia 2023 r. dotyczące blokad wydatków w kwotach: 217,0 tys. zł w dziale 750 (rozdział 75011 § 6050); 180,0 tys. zł w dziale 851 (rozdział 85145 § 6050); 6 844,1 tys. zł w dziale 852, z tego w § 2030 w rozdziałach: 85213, 85214, 85216 - kwoty odpowiednio: 699,0 tys. zł, 4 552,3 tys. zł, 1 545,9 tys. zł oraz w § 2010 w rozdziale 85219 - 46,9 tys. zł; 925,4 tys. zł w dziale 855, rozdział 85502 § 2010; 921, rozdział 92121; §§ 4010, 4020, 4110, kwoty odpowiednio: 0,5 tys. zł, 1,7 tys. zł i 6,6 tys. zł.

¹¹² Po upływie dnia oraz dwóch dni od dnia wydania zarządzenia Wojewody.

¹¹³ Inwestycja pn.: "Odwodnienie i osuszenie fundamentów budynku Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie".

¹¹⁴ Co wynikało z przyjętych terminów procedowania spraw dotyczących sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia i jego opiniowania.

wyborczych. Decyzja o zablokowaniu tej kwoty została podjęta 21 listopada 2023 r.¹¹⁵, mimo że okoliczności uzasadniające ich dokonanie wystąpiły 42 dni wcześniej, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 26, 1590-1632, 2054-2060, 2655-2657, 2658, 2659-2666, 2667-2674, 2675-2681, 2683-2686, 2687-2689, 2690-2693, 2694-2731)

W pkt. II. 10 procedury nr 10. Blokowanie planowanych wydatków budżetowych - załącznika do zarządzenia Wojewody nr 371/2020 z 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia procedur planowania budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego, jego realizacji oraz sprawozdania, nie zostały określone terminy w jakich kierownicy jednostek oraz komórki organizacyjnych ZUW mają przedkładać do WFiB informacje o wolnych środkach w ramach planu wydatków, które nie będą wykorzystane w danym roku budżetowym.

(akta kontroli str. 1633-1642)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że: (...) obowiązujące przepisy nie określają terminu, w jakim powinna zostać powzięta przedmiotowa decyzja. Jedynym obowiązkiem jest niezwłoczne poinformowanie MF o podjętej decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych, co zostało spełnione. (...) Decyzje w sprawie blokady planowanych wydatków budżetowych podejmowane były niezwłocznie po wystąpieniu okoliczności uzasadniających ich podjęcie. Dodatkowo w celu szybkiej identyfikacji oszczędności, wprowadzony został, oprócz obowiązującej procedury, monitoring realizacji wydatków, począwszy od III kwartału 2023 r. Wystosowywane były pisma do poszczególnych kierowników komórki organizacyjnych ZUW oraz jednostek administracji zespolonej i podległych, w sprawie dokonania analizy wydatków i informowania o występujących (ewentualnie) oszczędnościach w realizacji wydatków. (...) Termin zablokowania nie miał żadnego wpływu na cały proces procedowania. Obecnie trwają prace nad zmianą procedur ujętych w ww. zarządzeniu Wojewody Zachodniopomorskiego, w tym procedury nr 10. Termin składania informacji o wolnych środkach zostanie odpowiednio określony.

(akta kontroli str. 2059-2060)

Wojewoda jako dysponent części 85/32 nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów polecenia wpłaty środków finansowych na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19¹¹⁶.

(akta kontroli str. 50)

W 2023 r. wydatki na dotacje wyniosły ogółem 1 529 125,7 tys. zł (tj. 97,8% planu po zmianach), w tym w grupach ekonomicznych:

- dotacje - 1 484 548,8 tys. zł (1 705 tys. zł na dotacje podmiotowe; 1 457 351,2 tys. zł na dotacje celowe; 23 922,5 tys. zł na dotacje uzdrowiskowe; 955,5 tys. zł na rekompensaty utraconych dochodów; 614,6 tys. zł na dotacje na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych);
- dotacje celowe (współfinansowanie projektów z udziałem środków UE) – 7 565,9 tys. zł;
- dotacje celowe (wydatki majątkowe) – 37 011 tys. zł.

(akta kontroli str. 1165)

¹¹⁵ Dział 600, rozdział 60004 § 2010; środki zablokowane zarządzeniem nr 299/2023.

¹¹⁶ Na podstawie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 ze zm.).

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków na łączną kwotę 264 431,8 tys. zł (tj. 17,3 % ogółu wydatków na dotacje w części 85/32), w tym wykorzystane w kwocie:

- a) 24 960,5 tys. zł - na sfinansowanie w 2023 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów¹¹⁷;
- b) 286,6 tys. zł – na sfinansowanie wydatków wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw¹¹⁸, dotyczących organizacji bezpłatnego transportu wyborców do lokali wyborczych;
- c) 40 448,5 tys. zł - na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi¹¹⁹ przez jst szczebla gminnego;
- d) 184 776,2 tys. zł - na sfinansowanie w 2023 r. zadań bieżących realizowanych przez powiatowe jednostki PSP¹²⁰;
- e) 13 960 tys. zł - na sfinansowanie w 2023 r. inwestycji i zakupów inwestycyjnych realizowanych przez powiatowe jednostki PSP¹²¹.

Dotacje zostały zaplanowane przez dysponenta części 85/32 w kwotach odpowiadających potrzebom dotowanych jednostek, z wyjątkiem zapewnienia rzetelnego oszacowania kosztów organizacji bezpłatnego transportu wyborców do lokali wyborczych, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Zapotrzebowania na środki były na bieżąco aktualizowane, co pozwoliło na bieżącą analizę wykorzystania środków z dotacji, jak również korekty wcześniejszych decyzji. Ich przekazanie nastąpiło w terminach umożliwiającą realizację poszczególnych zadań. W ZUW nie zweryfikowano oświadczenia Gminy Kołbaskowo w zakresie spełniania przesłanek wynikających z art. 37f Kodeksu wyborczego, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2619-2640, 2655-2731, 2650-2654, 2645-2647, 2655-2731)

Kontrola NIK przeprowadzona w UMWZ wykazała m.in., że środki dotacji celowej na sfinansowanie w 2023 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem oraz rozliczono terminowo. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. corocznego, zamiast jednorazowego, ustalania kosztów obsługi ww. zadania za każdego stażystę¹²², a także nieprzekazania na rachunek bieżący Wojewody, pobranych odsetek uzyskanych w 2023 r. od kwoty otrzymanej dotacji na staże w wysokości 190,2 tys. zł¹²³. W ZUW rozliczono

¹¹⁷ Wydatki w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdziale 85157 - Staże i specjalizacje medyczne, § 2210 – Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa.

¹¹⁸ Dz. U. 2023 r. poz. 497; wydatki w dziale 600 Transport i łączność, rozdziale 60004 Lokalny transport zbiorowy, § 2010 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami.

¹¹⁹ Wydatki w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, § 2010 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami.

¹²⁰ Wydatki w Dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej, § 2110 - Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat.

¹²¹ Wydatki w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej, § 6410 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat.

¹²² W 2023 r. otrzymał niezasadnie z tego tytułu kwotę 27,3 tys. zł za 222 stażystów, za których zwrot kosztów obsługi ich stażu otrzymał w latach poprzednich.

¹²³ Uzyskana kwota 200,3 tys. zł pomniejszona o dochody własne, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst.

ww. kwoty przedstawione przez UMWZ, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2911-2915)

W 2023 r. zrealizowane wydatki majątkowe w części 85/32 wyniosły 68 644,9 tys. zł, co stanowiło 94,9% planu po zmianach. Plan wydatków majątkowych dysponenta III stopnia (ZUW) na 2023 r. zakładał pierwotnie realizację 12 zadań o wartości 2 187,0 tys. zł. Wykreślono jedno zadanie o wartości 200,0 tys. zł¹²⁴. W trakcie roku wprowadzono siedem zadań na kwotę 2 084,6 tys. zł. Plan po zmianach obejmował 18 zadań o wartości 5 097,1 tys. zł. Zmiany planu były uzasadnione. Na zadania inwestycyjne wydatkowano ogółem 4 342,5 tys. zł, tj. 85,2% planu po zmianach. W pełnym zakresie rzeczowym wykonano 11 inwestycji; trzy o wartości 230,8 tys. zł¹²⁵ zrealizowano częściowo; zrezygnowano z realizacji czterech zadań o wartości 475 tys. zł¹²⁶. Nie wykorzystano ogółem 754,5 tys. zł (według planu po zmianach), w tym: 215,6 tys. zł z tytułu oszczędności powstałych przy zakupie, dostaw, usług lub robót budowlanych; 64,8 tys. zł – niższa wartość prac wykonanych częściowo; pozostała kwota, to wartość prac, które nie zostały wykonane. Żadne z zadań zrealizowanych częściowo lub niezrealizowanych nie zostało przeniesione do planu na 2024 r. w ramach wydatków niewygasających. W planie na 2024 r. ujęto cztery zadania¹²⁷, które nie zostały wykonane w 2023 r. (lub zostały wykonane częściowo) o łącznej wartości 1 100,0 tys. zł. Wydatki majątkowe były niezbędne do realizacji zadań statutowych. W ich wyniku m.in.: uruchomiono klimatyzację w czterech pomieszczeniach budynku ZUW ze sprzętem służącym obsłudze i utrzymaniu infrastruktury informatycznej; utworzono stanowiska pracy dla osób zatrudnionych w Centrum Powiadamiania Ratunkowego; uruchomiono dwa Terenowe Punkty Paszportowe w Kołobrzegu i Szczecinku; doposażono ZUW w niezbędne do pracy urządzenia wielofunkcyjne oraz licencje; wymieniono zużyty tabor samochodowy; doposażono przejścia graniczne (m.in. zakupiono samochody do obsługi przejść, dejonizer laboratoryjny).

(akta kontroli str. 1687-1695, 1724-1813, 2065, 2067-2069)

W 2023 r. świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/32 wyniosły 2 568,5 tys. zł¹²⁸ (97,9% planu po zmianach). Dotyczyły one głównie: stypendiów dla uczniów (32,7%), zakupów wynikających z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (24,3%) oraz zasądzonych rent (13,9%).

(akta kontroli str. 874-929, 930, 931, 2872 pliki 80-94; 2873 plik 111)

¹²⁴ Rewitalizacja Sali Rycerskiej i Sali Owalnej w budynku ZUW w Szczecinie - Etap II – plan: 200 tys. zł, plan po zmianach: 0 tys. zł. Po dokonaniu przeszacowania wartości kosztorysowej wartość robót została określona na kwotę 1 080,0 tys. zł. W związku z brakiem możliwości dokonania etapowania realizacji ze względu na zakres robót oraz technologię ich wykonania, zadanie zostało przeniesione na późniejszy okres.

¹²⁵ „Przystosowanie budynku ZUW do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych”, ustawa 119,0 tys. zł, plan/zm. 200,0 tys. zł, wyk. 135,1 tys. zł; „Rewitalizacja nawierzchni dziedzińca zewnętrznego od ul. Jarowita w ZUW” - ustawa 100,0 tys. zł, plan/zm. 21,0 tys. zł, wyk. 21,0 tys. zł; „Rewitalizacja zabytkowej altany zlokalizowanej na terenie Kuratorium Oświaty od ul. Szczerbcowej” - ustawa 150,0 tys. zł, plan/zm. 9,8 tys. zł, wyk. 9,8 tys. zł.

¹²⁶ 1) Odwodnienie i osuszenie fundamentów budynku ZUW - ustawa 200,0 tys. zł, p/zm. 217,0 tys. zł, wyk. 0 zł; 2) Rozwój infrastruktury łączności radiowej na potrzeby Dyspozytorni medycznej w województwie zachodniopomorskim - p/zm. 180 tys. zł, wyk. 0 zł; 3) Wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej w budynku Delegatury ZUW w Koszalinie - ustawa 311,0 tys. zł, p/zm. 1,0 tys. zł, wyk. 0,9 tys. zł; 4) Zakup sprzętu teleinformatycznego na potrzeby dyspozytorni medycznej - p/zm. 77,0 tys. zł, wyk. 0 zł.

¹²⁷ „Przystosowanie budynku ZUW do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych” (300 tys. zł); „Odwodnienie i osuszenie fundamentów budynku ZUW” (400 tys. zł); „Rewitalizacja nawierzchni dziedzińca zewnętrznego od ul. Jarowita w ZUW” (200 tys. zł); „Zwiększenie dostępności budynku ZUW dla osób niepełnosprawnych” (200 tys. zł).

¹²⁸ Wzrost w porównaniu do poprzedniego roku o 144,3 tys. zł (o 6,0%).

Wydatki bieżące w cz. 85/32 zrealizowano w kwocie 423 934,0 tys. zł¹²⁹ zgodnie z planem finansowym (98,0% planu po zmianach).

(akta kontroli str. 874-929, 930, 2873 plik 111)

W 2023 r. wydatki na wynagrodzenia w części 85/32 były zgodne z planem finansowym i wyniosły 271 877,5 tys. zł. W odniesieniu do 2022 r. wzrosły one o 57 242,5 tys. zł (26,7%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 9 707 zł i było wyższe o 20,3% niż w roku ubiegłym. Przeciętne zatrudnienie wyniosło 2 334 osób¹³⁰ i było wyższe o 118 osób w porównaniu do 2022 r.¹³¹ Z tytułu wynagrodzeń bezosobowych wydatkowano 6 551,9 tys. zł, tj. o 507,3 tys. zł (8,4%) więcej niż w roku ubiegłym.

(akta kontroli str. 27, 28-30, 874-929, 930, 1023-1024, 2873 plik 111)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że: na wzrost wynagrodzeń wpływ miały głównie: (...) *ustalone odgórnie przez Ministra Finansów¹³² dodatkowe środki na wynagrodzenia (...), tj. wzrost limitu wynagrodzeń o 7,8% (...) oraz (...) zwiększenia funduszu wynagrodzeń dla pracowników: Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych¹³³, Wojewódzkiego i Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych, Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego¹³⁴, WIORiN, Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego, KW PSP, ZUW (...); podwyższenie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2023 r. oraz minimalnej stawki godzinowej w 2023 r., (...) przyznanie dodatkowych środków z rezerw celowych (...), m.in. na: realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw¹³⁵, (...) sfinansowanie skutków podwyżek wynagrodzeń dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej (...) (status zatrudnienia „1”); (...) wzmocnienie potencjału kadrowego Inspektoratu Farmaceutycznego w Szczecinie poprzez zwiększenie środków na wynagrodzenia dla inspektorów farmaceutycznych oraz podniesienie poziomu zatrudnienia w celu zapewnienia realizacji zadań statutowych (2 etaty - status zatrudnienia „3”); zwiększenie liczby etatów w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Szczecinie, (...) (8 etatów - status zatrudnienia „3”); realizację nowego zadania związanego z wydawaniem przez wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia (status zatrudnienia „3”). (...) w trakcie 2023 r. na podstawie art. 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej¹³⁶ – rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2023¹³⁷ – z dniem 1 kwietnia 2023 r. dokonano przeniesienia wynagrodzeń WIJHAR-S, określonych w ustawie budżetowej na rok 2023 do Krajowej Administracji Skarbowej (status zatrudnienia „3”). (...) Ponadto wpływ miało (...) zwiększenie środków w rozdziale 85132 na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w Wojewódzkich i Powiatowych Stacjach Sanitarno-*

¹²⁹ Wzrost w porównaniu do poprzedniego roku o 84 394,1 tys. zł (o 24,9%).

¹³⁰ Według sprawozdania Rb-70.

¹³¹ W tym wzrosło o: 35 osób w statusie zatrudnienia „1” oraz 83 w statusie zatrudnienia „3”.

¹³² Dalej: MF.

¹³³ Dalej: WIJHAR-S.

¹³⁴ Dalej: WINB.

¹³⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 209.

¹³⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 177.

¹³⁷ Dz.U. z 2023 r. poz. 494.

Epidemiologicznych, (...). Wzrost przeciętnego zatrudnienia wynikał ze zmian organizacyjnych w Inspekcji Sanitarnej, w celu realizacji zadań statutowych zatrudniono osoby do utworzonego nowego pionu w Inspekcji Sanitarnej dotyczącego nadzoru higieny nad chemikaliami, jak również z uzupełnienia zatrudnienia w pionie informatyki, obsługi prawnej oraz innych oddziałach w zakresie nadzoru sanitarnego; zwiększenie wynagrodzeń w rozdziale 71015 dla WINB (...).

(akta kontroli str. 703, 708-710)

W 2023 r. wydatki na wynagrodzenia w ZUW poniesiono zgodnie z planem finansowym. Wydatkowano 68 166 tys. zł, tj. o 15 566 tys. zł (29,6%) więcej niż w roku ubiegłym (52 600 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 8 273 zł i było wyższe w porównaniu do roku ubiegłego o 1 465 zł (tj. o 21,5%). Przeciętne zatrudnienie wyniosło 686 osób¹³⁸ i było wyższe o 43 osoby w porównaniu do 2022 r.

(akta kontroli str. 55-57, 58-59, 60-61, 62, 63-68, 71, 2872 plik 94, 2873 plik 109)

Dyrektor Generalna wyjaśniła m.in., że wzrost zatrudnienia wynikał m.in. z: (...) obsadzenia wakatów (co stało się możliwe z uwagi na oferowane bardziej atrakcyjne wynagrodzenie) oraz w wyniku realizacji projektu w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji¹³⁹, w ramach którego zatrudniono dodatkowo średniorocznie ok. 12 pracowników. (...) Ponadto wyjaśniła, że (...) zwiększenie wydatków na wynagrodzenia w roku 2023 wynika przede wszystkim z: wzrostu wynagrodzeń pracowników Urzędu na mocy przyznanych dodatkowych środków w wysokości 7,8% w ustawie budżetowej na 2023 rok – kwota ok. 3.696 tys. zł; wzrostu wynagrodzeń pracowników Urzędu z wyrównaniem od 1 stycznia 2023 r. w związku z przyznaną rezerwą celową poz. 44 – kwota ok. 5.433 tys. zł; otrzymanymi środkami na wypłatę jednorazowych dodatków motywacyjnych – kwota ok. 742 tys. zł; realizacji projektu w ramach FAMI – kwota ok. 1.146 tys. zł; realizacji projektu w ramach FENiKS – kwota ok. 764 tys. zł; zwiększenia DWR¹⁴⁰ do poziomu 8,5% planu wynagrodzeń na rok 2022 r. – kwota zwiększenia ok. 377 tys. zł. (...) od roku 2023 wydatki na zadania związane z systemem opieki nad dziećmi do lat 3 są klasyfikowane w rozdziale 85516 (we wcześniejszych latach stosowano rozdział 85595). Plan wydatków w ramach rozdziału 85516 od 2023 r. został dodatkowo zwiększony z uwagi na realizowany projekt finansowany z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS).

(akta kontroli str. 690-691, 693-694)

W 2023 r. z tytułu wynagrodzeń bezosobowych w ZUW wydatkowano 2 564,0 tys. zł, tj. o 1 317,3 tys. zł (o 105,7%) więcej niż w roku ubiegłym. Liczba umów zlecenia i umów o dzieło zawartych na okres dłuższy niż 3 miesiące, wzrosła ze 137 w 2022 r. do 279 w 2023 r., a ich wartość odpowiednio ze 1 105,7 tys. zł do 2 372,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 55-57, 63-68, 71)

Dyrektor Generalna wyjaśniła m.in., że wzrost liczby osób wykonujących zadania na podstawie umowy zlecenia (...) wynikał głównie z nowego zadania tj. powołania Powiatowych Komisji Lekarskich (...) 120 umów. Wzrosła również o 8 liczba osób wykonujących zadania dyspozytora medycznego, jak również zawarto 19 umów zleceń w ramach realizowanego projektu UE. (...) wzrost liczby umów zleceń zawartych z własnymi pracownikami wynikał z realizacji przez ZUW w ramach FAMI. Jednym z działań objętych projektem był zakup specjalistycznego systemu znakowania akt obywateli państw trzecich. Po zakupie systemu niezbędnym stało się

¹³⁸ Według sprawozdania Rb-70.

¹³⁹ Dalej: FAMI.

¹⁴⁰ Dodatkowe wynagrodzenie roczne.

jak najszybsze znakowanie wszystkich znajdujących się w Urzędzie akt i ich odpowiednie rozlokowanie. (...) Z założenia, działania realizowane w ramach FAMI nie mogą być działaniami statutowymi Urzędu i nie mogą pokrywać się z zadaniami na co dzień wykonywanymi przez pracowników. (...)

(akta kontroli str. 552, 556)

W wyniku badania dziewięciu umów cywilnoprawnych (zlecenie, dzieło) zawartych z siedmioma pracownikami Urzędu¹⁴¹, stwierdzono m.in., że umowy te dotyczyły prac rodzajowo innych lub wykonywanych w innym zakresie niż te, które były wykonywane przez pracowników w ramach stosunku pracy.

(akta kontroli str. 718, 719)

Wydatki związane z wykonywaniem zadań dyspozytora medycznego ponoszono w ZUW w 2023 r. na podstawie umów o pracę oraz 45 umów cywilnoprawnych (29 umów zlecenia oraz 16 umów z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą). Średnia liczba pracowników etatowych na stanowisku dyspozytora medycznego wyniosła 27,406. Wynagrodzenie dyspozytorów medycznych w łącznej kwocie 6 704,7 tys. zł, stanowiło 33,3% wydatków poniesionych w ramach działu 851, rozdział 85146.

(akta kontroli str. 63-68, 75, 76, 77)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, m.in., że (...) *docelowa liczba osób wykonujących zadania dyspozytora medycznego (tożsama z rzeczywistymi potrzebami) na 2023 rok wynosiła: pięć etatów na stanowisku „główny dyspozytor medyczny”; pięć etatów na stanowisku „zastępca głównego dyspozytora medycznego”, 40 etatów na stanowisku „dyspozytor medyczny”. Stan kadrowy Dyspozytorni medycznej w 2023 roku to około 27 etatów w ramach umów o pracę oraz 32 osoby i podmioty, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne (szacunkowo umowy zlecenia i kontrakty wypełniły od 10 do 12 etatów). Tym samym braki kadrowe w ubiegłym roku wynosiły od 11 do 13 etatów. Niedobory w obsadzie Dyspozytorni medycznej mają niekorzystny wpływ na funkcjonowanie innych dyspozytorni zlokalizowanych na terenie kraju. Wiąże się to z przekierowaniem nieodebranych połączeń do innych dyspozytorni w ramach zastępowalności, wzmagając tym samym ich obciążenie pracą. Z założenia zastępowalność dyspozytorni w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego ma na celu zapewnienie nieprzerwanej realizacji zadań dyspozytorni w sytuacji awarii systemu, a nie z uwagi na braki kadrowe. Obecny stan zatrudnienia jest niewystarczający do zapewnienia pełnej obsady dyżurowej. Według danych z Ministerstwa Zdrowia województwo zachodniopomorskie jest na drugim miejscu z największym obciążeniem dyspozytorów medycznych przyjmujących (liczba przyjętych zgłoszeń na 1 dyspozytora) oraz na trzecim pod względem braków kadrowych.*

(akta kontroli str. 691, 694-695)

W wyniku badania 22 rachunków wystawionych za dyżury dyspozytorów pełnione w grudniu 2023 r. na łączną kwotę 113,0 tys. zł, stwierdzono m.in., że siedem zawierało błędne daty, a dziewięć rachunków zostało opłaconych przed zrealizowaniem całości usługi (szerzej omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

¹⁴¹ Sześć umów zlecenia, dwie umowy o dzieło oraz wynagrodzenie pracownika ujmowane w § 4170, dotyczące wynagrodzenia otrzymanego z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na instruktorów i instruktorów nauki jazdy oraz kandydatów na wykładowców i wykładowców (zarządzenie nr 218/2013 Wojewody Zachodniopomorskiego z 29 kwietnia 2013r.).

(akta kontroli str. 75, 76, 77, 2765-2792)

W części 85/32 zobowiązania na koniec 2023 r. wyniosły 27 117,6 tys. zł i były wyższe o 5 824,9 tys. zł (27,4%) w odniesieniu do 2022 r. Największy udział (18 440,4 tys. zł, tj. 68,0%) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi, które w porównaniu do roku 2022 wzrosły o 26,2%. Pozostałe najwyższe kwoty zobowiązań dotyczyły: zobowiązań z tytułu dodatków dla (lekarzy) kierowników specjalizacji za IV kwartał 2023 roku (1 196,8 tys. zł)¹⁴²; opłat za media¹⁴³ (1 077,9 tys. zł) oraz odstrzału sanitarnego dzików, polowań, utylizacji padłych dzików (835,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 874-929, 1168-1175, 2873 plik 111)

Wojewoda wyjaśnił, że *główną pozycję wzrostu zobowiązań w części 85/32 – województwo zachodniopomorskie (...) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (...). Wynika to przede wszystkim z wyższego limitu wydatków na wynagrodzenia zaplanowanych już w ustawie budżetowej na 2023 r., jak również w wyniku zwiększeń tych wydatków z rezerw celowych budżetu państwa. (...) znaczący wzrost poziomu zobowiązań wynikał z wypłat rekompensat pieniężnych za przedłużony czas służby za II półrocze 2023 r. oraz świadczeń motywacyjnych za grudzień 2023 r. dla funkcjonariuszy PSP których termin płatności ustalony jest na 2024 rok (rozdział 75410). Natomiast w przypadku zobowiązań sklasyfikowanych w rozdziale 85157, wahania pomiędzy wartością zobowiązań w podanych latach uzależnione są od daty wpływu prawidłowo wystawionych dokumentów obciążeniowych (nota księgową z załącznikiem) przesłanych przez podmioty uprawnione do prowadzenia szkoleń specjalizacyjnych. Wzrost kwoty zobowiązań związany jest również ze zwiększoną liczbą podmiotów rozliczających się w ramach zadania. Zobowiązania powstały także w związku z bieżącym funkcjonowaniem jednostek, co wynikało z wpływu obciążeń za grudzień 2023, płatnych w styczniu 2024 roku.*

(akta kontroli str. 1215-1216, 1219-1220)

Według stanu na koniec 2023 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 874-929, 1168-1175, 2873 plik 111, 118, 120)

W 2023 r. wystąpiło zobowiązanie przeterminowane w kwocie 6 558,3 tys. zł z tytułu decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z 12 października 2022 r.¹⁴⁴ dotyczącej odszkodowania na rzecz Zarządu Portów Morskich Szczecin i Świnoujście S.A. w Szczecinie (związanej z inwestycją w zakresie terminalu „Budowa zachodniej estakady przesyłowej LNG wraz z budynkiem podstacji elektrycznej 6/0,4 kV”). Wojewoda w odpowiednim terminie¹⁴⁵ skierował wnioski do MF o zwiększenie środków budżetowych na uregulowanie zobowiązania wymagalnego. Wnioski zostały odrzucone z uwagi na niewystarczający maksymalny limit z wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wypłatę odszkodowań, określony w ustawie

¹⁴² Wypłacane w związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2021 r. art. 16m ust. 1 a-1 c ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2022 r. poz. 1731, ze zm.).

¹⁴³ Energia elektryczna, energia cieplna, gaz, woda i ścieki.

¹⁴⁴ Nr GN-2.7570.92.2020.MKu (dalej: decyzja w sprawie odszkodowania), wydana na podstawie art. 23 ust. 1-4 oraz ust. 8 i 12, w związku z art. 20 ust. 12 i 13 i art. 30 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2023 r. poz. 924, ze zm.) oraz art. 22 i art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustaw regulujących przygotowanie i realizację kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 922).

¹⁴⁵ Wcześniej, pismem z 29 października 2021 r. (GN-2.7570.217.2021.EK.) Wojewoda informował Biuro Obsługi Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, o wysokości odszkodowań planowanych do wypłaty w 2021 i 2022 roku. W piśmie tym wskazano planowaną do wypłaty w latach 2021 – 2022 kwotę odszkodowań w wysokości 8 836,4 tys. zł.

o inwestycjach. Z uwagi na wypłatę odszkodowania w dniu 31 sierpnia 2023 r.¹⁴⁶, naliczone zostały i zapłacone odsetki za opóźnienie za okres od 2 grudnia 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. w kwocie 600,9 tys. zł¹⁴⁷. Zobowiązania w kwocie 6 558,3 tys. zł nie zaewidencjonowano w księgach rachunkowych ZUW (dysponenta III stopnia). Wskutek powyższego nie naliczano i nie ewidencjonowano odsetek od nieterminowej płatności. Zobowiązania i odsetek za opóźnienie nie ujęto w odpowiednich sprawozdaniach ZUW (dysponenta III stopnia) oraz sprawozdaniach łącznych Wojewody: Rb-28¹⁴⁸, Rb-Z¹⁴⁹, a także sprawozdaniach finansowych (bilansie) za 2022 r. Urzędu oraz łącznych dysponenta głównego (szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 31-38, 39-41, 42-46, 47, 48-49, 2926)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że (...) *brak wypłaty w wymaganym terminie zobowiązania wymagalnego SP, (...), wynikał z odrzucenia (...) dwukrotnych wniosków o zwiększenie budżetu w części 85/32 województwo zachodniopomorskie z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 16 – Zobowiązania wymagalne SP). (...) Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej podając powód odrzucenia wniosku, powołało się na przepis art. 5 ust. 1 ustawy o inwestycjach, którym określono nieprzekraczalny limit wydatków z budżetu państwa na wypłatę odszkodowań, wynikających z przepisów zmienianej ustawy. Ponadto wyjaśnił, że (...) po uzyskaniu informacji o odrzuceniu wniosku Urząd kontaktował się telefonicznie z Biurem Obsługi Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej, gdzie uzyskał informację o braku możliwości zwiększenia środków na powyższy cel i pilnym podjęciu prac legislacyjnych, zmierzających do zwiększenia limitu. (...) Wojewoda jako wnioskodawca był w tym zakresie uzależniony od decyzji podejmowanych zarówno przez MF, jako dysponenta środków rezerw celowych budżetu państwa, jak i Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, jako dysponenta limitu.*

(akta kontroli str. 544-545, 547-549, 550-551, 1178, 1183-1184, 1209-1212)

Badaniem objęto realizację wydatków Urzędu na kwotę 12 797,8 tys. zł, tj. 10,5% wydatków ZUW, dobranych losowo metodą MUS¹⁵⁰ na podstawie danych z systemu finansowo-księgowego (zapisy księgowe odpowiadające pozapłacowym wydatkom na kwotę ogółem 10 362,8 tys. zł, w tym kwota 638,1 tys. zł dotyczyła wydatków majątkowych) oraz celowo (2 435,0 tys. zł¹⁵¹). Wydatki dokonywane były zgodnie z planem finansowym, tj. na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki, zgodnie z warunkami zawartych umów i przepisami obowiązującymi jednostki sektora finansów publicznych z wyjątkiem wydatków w kwocie 403,7 tys. zł¹⁵² tj. 3,2%

¹⁴⁶ Limit wydatków na ten cel w 2023 r. zwiększono do kwoty 10 000,0 tys. zł ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1489, weszła w życie w zakresie art. 8 w dniu 16 sierpnia 2023 r.).

¹⁴⁷ Odsetki wynosiły (narastająco): 66,0 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2022 r.); 264,1 tys. zł (31 marca 2023 r.) oraz 464,4 tys. zł (30 czerwca 2023 r.) oraz 600,9 tys. zł (kwota zapłacona 31 sierpnia 2023 r.).

¹⁴⁸ Z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2022 r. oraz w miesięcznych za okres od stycznia do lipca 2023 r. – zobowiązanie główne; za 2022 r. oraz w miesięcznych co najmniej za okresy od stycznia do marca 2023 r. i do czerwca 2023 r. – odsetki.

¹⁴⁹ Kwartalnych sprawozdaniach o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2022 r. oraz I i II kwartał 2023 r.

¹⁵⁰ Próbie do badania wyznaczono ze zbioru zapisów księgowych, z którego wyeliminowano zapisy dotyczące: wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych (ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości) oraz transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 1 tys. zł).

¹⁵¹ Grupa wydatków bieżących w wysokości 1 586,9 tys. zł oraz wydatki majątkowe w wysokości 848,1 tys. zł.

¹⁵² Dotyczyły one niedozwolonego rozdzielienia zamówienia publicznego obejmującego zakup usług zakwaterowania (noclegów), wyżywienia oraz wynajmu sal konferencyjnych (wydatkowano łącznie 313,6 tys. zł); niegospodarnego niecelowego wydatku poniesionego na organizację zamkniętego wydarzenia informacyjnego

badanej próby i 0,3% wydatków ZUW (szerzej omówiono w części dotyczącej wykorzystania rezerw celowych oraz w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 561-565, 566-570, 1555-1358, 1385-1590, 1667-1668, 2038-2041)

W trakcie weryfikacji stwierdzono niekompletne opisy dokumentacji potwierdzającej dokonanie zamówień publicznych, wymagane załącznikiem nr 14 do Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie¹⁵³ oraz nieprawidłowe stosowanie zasad poprawiania błędów w dowodach księgowych w zakresie ich dekretacji (szerzej omówiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 31-38, 42-46, 47, 48-49, 561-565, 566-570, 612-616, 624, 642-648, 650-653, 655-660, 681-683)

ZUW w 2023 r. udzielił 11 zamówień publicznych do których stosowano przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁵⁴, na łączną kwotę 5 075,2 tys. zł netto (6 114,6 tys. zł brutto).

(akta kontroli str. 1327-1332)

Zamówienia, których wartość nie przekraczała kwoty 130 tys. zł netto udzielane były w Urzędzie przez Dyrektora Generalną (510 zamówień o wartości 4 765,3 tys. zł) oraz dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu (140 o wartości 1 725,8 tys. zł). Łączne wydatki z ich tytułu wyniosły 6 491,1 tys. zł netto.

(akta kontroli str. 1333-1354, 1358-1368, 1380, 1384)

W wyniku badania trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego¹⁵⁵, na które jednostkowo wydatkowano w 2023 r. ponad 50 tys. zł (jednego przeprowadzonego w trybie podstawowym bez możliwości negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 Pzp oraz dwóch, w stosunku do których nie zastosowano Pzp), o łącznej wartości 750,3 tys. zł brutto¹⁵⁶ stwierdzono, że przeprowadzono je z zachowaniem zasad określonych w przepisach art. 44 i art. 46 ufp. Realizacja zamówień pod kątem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawców była zgodna z treścią zawartych umów. Poniesione z tytułu realizacji zamówień wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań Urzędu. Stwierdzone naruszenia Pzp oraz regulaminu ZP w ZUW, dotyczyły m.in. nieprzestrzegania zasady zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1555-1358, 1385-1590, 1667-1668, 2038-2041)

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku poniesionych w 2023 r nakładów finansowych dotyczyły: kontynuacji doposażenia jednostek uczestniczących w zarządzaniu kryzysowym w elementy cyfrowego systemu łączności (m.in. wymiana elementów torów antenowych instalacji radiotelefonicznej, montaż zasilaczy, montaż anten

dotyczącego budowy tunelu w Świnoujściu (79,9 tys. zł), a także opłacenia dziewięciu rachunków przed wykonaniem zlecenia/świadczenia usługi dyżuru dyspozytora medycznego na kwotę 10,2 tys. zł.

¹⁵³ Zarządzenie Nr 66/2020 Dyrektora Generalnego Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie oraz regulaminu pracy komisji przetargowej w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie; dalej: regulamin ZP w ZUW.

¹⁵⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.; dalej: Pzp.

¹⁵⁵ Poza badaniem zamówień publicznych obejmujących zakup usług zakwaterowania.

¹⁵⁶ „Wykonanie koncepcji architektonicznej adaptacji istniejących pomieszczeń wraz z aranżacją wewnątrz na potrzeby Dyspozytorni Medycznej w budynku ZUW” (123,1 tys. zł); „Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej uwzględniającej koncepcję architektoniczną adaptacji istniejących pomieszczeń wraz z aranżacją wewnątrz na potrzeby Dyspozytorni Medycznej w budynku ZUW” (154,9 tys. zł); „Dostawa samochodów na rzecz ZUW” (472,3 tys. zł).

VHS)¹⁵⁷; zakupu urządzenia wielofunkcyjnego oraz komputerów na potrzeby Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz Biura Logistyki i Zamówień Publicznych¹⁵⁸; doposażenia Oddziału Celnego na Łasztowni w samochód osobowy¹⁵⁹.

(akta kontroli str. 561-565, 566-570)

Nieprawidłowości ujawnione w toku kontroli NIK przeprowadzonej w KW PSP nie miały wpływu na realizację jej planu finansowego w 2023 r. i polegały na: nieracjonalnym zwiększaniu dodatku funkcyjnego funkcjonariuszom, którzy złożyli wnioski o zwolnienie ze służby; udzielaniu zamówień publicznych z naruszeniem zasad określonych w Pzp oraz zaksięgowaniu poniesionego wydatku bieżącego niezgodnie z dekreacją i w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 2916-2920)

W badanej próbie rezerw celowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie objętym wnioskiem sformułowanym w wyniku kontroli P/23/001, dotyczącym właściwego dokonywania klasyfikacji budżetowej wydatków uruchamianych z rezerw celowych. Wyniki badania próby decyzji w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych na 2023 r., potwierdzają podjęcie działań w celu wykonania wniosku sformułowanego w wyniku kontroli P/23/001, dotyczącego wzmocnienia działań zapewniających podejmowanie decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych niezwłocznie po wystąpieniu okoliczności uzasadniających ich podjęcie. Natomiast stwierdzone nieprawidłowości w zakresie prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne świadczą o niezrealizowaniu wniosku sformułowanego w wyniku tej kontroli dotyczącego udzielania zamówień publicznych z zachowaniem zasad starannego rozeznania, oraz przygotowania i przeprowadzenia postępowania.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Decyzję w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych na kwotę 901,3 tys. zł¹⁶⁰ (tj. 6,2% kwoty blokad w 2023 r.) Wojewoda podjął 21 listopada 2023 r., tj. po 42 dniach od wystąpienia okoliczności uzasadniających ich dokonanie. ZUW już 10 października 2023 r. dysponował informacjami od gmin¹⁶¹, o maksymalnej kwocie szacunkowych kosztów sfinansowania transportu obywateli do lokali wyborczych 15 października 2023 r. (na podst. art. 37e oraz art. 37f Kodeksu wyborczego) w wysokości 748,7 tys. zł (z zaplanowanej 1 650,0 tys. zł¹⁶²).

(akta kontroli str. 1590-1599, 1180, 1193, 2675-2677, 2678-2682, 2683-2686, 2687-2689)

Zgodnie z postanowieniami procedury nr 10 *Blokowanie planowanych wydatków budżetowych*¹⁶³, blokadzie podlegają wydatki, które nie mogą być wykorzystane w roku budżetowym i nie mogą zostać przeniesione na realizację innych zadań.

¹⁵⁷ W ramach zadania realizowanego ze środków UE - środki Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (projekt PL/2020/PR/0087 "Jednolity cyfrowy system łączności zarządzania kryzysowego"). Wartość projektu z OT 278/2023 z 4 sierpnia 2023 r. 3 954,6 tys. zł (kwota ujęta w próbie 237,9 tys. zł), wydatek dotyczył dziewięciu Gmin, ośmiu Miast oraz czterech Starostw Powiatowych.

¹⁵⁸ W ramach zadania realizowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie (umowa 021A00505 z 25 stycznia 2021r.) - kwota ujęta w próbie 57,0 tys. zł.

¹⁵⁹ W ramach realizacji zadania „Realizacja inwestycji na przejściach granicznych”; decyzja nr 439/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 1 września 2023r. (137,0 tys. zł).

¹⁶⁰ Łącznie zablokowano kwotę 1 363,3 tys. zł.

¹⁶¹ Obliczona na podstawie przekazanych przez gminy informacji w odpowiedzi na prośby przekazane pocztą elektroniczną 4 października 2023 r., uwzględniająca termin zgłoszenia zamiaru skorzystania z prawa do transportu na 13 dni przed dniem wyborów.

¹⁶² Dział 600, rozdział 60004 § 2010.

¹⁶³ Załącznik do zarządzenia nr 371/2020 Wojewody z 28 grudnia 2020 r.

Kierownicy jednostek oraz komórek organizacyjnych ZUW przedkładają do WFiB informację o wolnych środkach w ramach planu wydatków, które nie będą wykorzystane w danym roku budżetowym.

(akta kontroli str. 1643-1648)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że (...) łączna kwota szacunkowych kosztów organizacji transportu w dniu wyborów obliczona według stanu na dzień 10 października 2023 r. m.in. na podstawie informacji przekazanych przez jst w odpowiedzi na zapytanie z 4 października wyniosła 748,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 1180, 1193)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że Wydział Prawny od 30 października 2023 r. posiadał informację, że dotacja na realizację zadania wynikającego z treści art. 37e i 37f Kodeksu wyborczego nie zostanie wykorzystana w kwocie 1 363,3 tys. zł – w momencie przekazania przez ostatnie gminy z terenu województwa zachodniopomorskiego informacji o wysokości kosztów, jakie zostały poniesione na realizację przedmiotowego zadania. Kwota 1 363,3 tys. zł stanowi różnicę pomiędzy kwotą zabezpieczoną w budżecie (1 650,0 tys. zł), której wysokość określiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w oparciu o szacunki przedstawione przez gminy, a dotacją udzieloną gminom (286,6 tys. zł). Wskazana różnica jest wynikiem dużo mniejszej liczby osób uprawnionych (osoby niepełnosprawne oraz 60+), które zgłosiły chęć skorzystania z bezpłatnego transportu w dniu wyborów, niż to wynikało z pierwotnych szacunków. Ponadto, szacunkowe koszty organizacji transportu obejmowały również gminy, które ostatecznie nie otrzymały dotacji z uwagi, że nie były objęte dyspozycją normy wyrażonej w treści art. 37e i 37f Kodeksu wyborczego.

(akta kontroli str. 2058)

2. W księgach rachunkowych ZUW nie zostało zaewidencjonowane zobowiązanie na kwotę 6 558,3 tys. zł z tytułu decyzji Wojewody z 12 października 2022 r.¹⁶⁴ w sprawie odszkodowania. Wskutek powyższego do momentu zapłaty zobowiązania, tj. do 31 sierpnia 2023 r., nie naliczono i nie ewidencjonowano odsetek od nieterminowej płatności, w kwocie (narastająco): 66,0 tys. zł (na 31 grudnia 2022 r.); 264,1 tys. zł (31 marca 2023 r.) oraz 464,4 tys. zł (30 czerwca 2023 r.). Ponadto kwoty zobowiązania nie ujęto w sprawozdaniach: a) ZUW (dysponenta III stopnia) oraz b) sprawozdaniach łącznych Wojewody (dysponenta głównego): RB-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa (za 2022 r. oraz w miesięcznych za okres od stycznia do lipca 2023 r. – zobowiązanie główne; za 2022 r. oraz w miesięcznych, co najmniej za okresy od stycznia do marca 2023 r. i do czerwca 2023 r. - odsetki); Rb-Z¹⁶⁵ za IV kwartał 2022 r. oraz I II kwartał 2023 r., a także sprawozdaniach finansowych (bilansie) za 2022 r.

(akta kontroli str. 31-39, 720-747, 748-753, 754, 755-796, 797-808, 1013-10171120, 1168-1175, 1176-1179, 2926)

Na podstawie art. 24 ust. 2 UoR, księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Według art. 40 ust. 2 pkt 2 i 3 ufp, plany kont dla budżetu państwa, budżetów jst, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać, że:

¹⁶⁴ Nr GN-2.7570.92.2020.MKu.

¹⁶⁵ Kwartalne sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

- ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków (pkt 2);
- odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału (pkt 3).

Według § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁶⁶, odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Wojewoda wyjaśnił m.in., że (...) *dokument wydatkowy zatwierdzono merytorycznie, w tym przede wszystkim pod kątem zabezpieczenia płatności w planie finansowym, i wprowadzono do ksiąg rachunkowych 31 sierpnia 2023 roku. Równocześnie, w oparciu o decyzję Ministra Finansów MF/FG4.4143.3.111.2023.MF.3364 z 31 sierpnia 2023 r. zwiększono plan finansowy środkami pochodzącymi z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 16 (...).*

(akta kontroli str. 1178, 1185)

Michał Włochal Dyrektor Biura Organizacji i Kadr ZUW (wz. Dyrektor Generalnej) wyjaśnił m.in., że decyzja z 12 października 2022 r. została zatwierdzona merytorycznie oraz przekazana do Oddziału Księgowości przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami w sierpniu 2023 r.

(akta kontroli str. 1247-1248, 1253)

Główna Księgowa ZUW złożyła wyjaśnienia w treści odpowiadającej wyjaśnieniom Michała Włochala Dyrektor Biura Organizacji i Kadr ZUW.

(akta kontroli str. 1228, 1229)

Według standardu D. *Informacja i komunikacja*, określonym w załączniku do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁶⁷, osoby zarządzające oraz pracownicy powinni mieć zapewniony dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania przez nich obowiązków. System komunikacji powinien umożliwiać przepływ potrzebnych informacji wewnątrz jednostki, zarówno w kierunku pionowym jak i poziomym. Efektywny system komunikacji powinien zapewnić nie tylko przepływ informacji, ale także ich właściwe zrozumienie przez odbiorców (pkt 16 „Bieżąca informacja”). Osobom zarządzającym i pracownikom należy zapewnić, w odpowiedniej formie i czasie, właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań (pkt 17 „Komunikacja wewnętrzna”). Należy zapewnić efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki oraz w obrębie działu administracji rządowej i jst.

3. Wojewoda niegospodarnie i niecelowo wydatkował 65,0 tys. zł netto (79,9 tys. zł brutto)¹⁶⁸ na organizację 30 czerwca 2023 r. zamkniętego wydarzenia informacyjnego w Świnoujściu z okazji zakończenia budowy i przekazania tunelu do użytkowania. Realizacja usługi polegała na zapewnieniu pokazu świetlnego za pomocą świateł

¹⁶⁶ Dz. U. z 2020, poz. 342.

¹⁶⁷ Dz. Urz. Ministra Finansów z 2009 r. Nr 15 poz. 84.

¹⁶⁸ Na podstawie umowy z 29 czerwca 2023 r. (Nr 99/L/2023).

efektowych, który miał towarzyszyć otwarciu i zamknięciu wydarzenia wraz z efektami świetlnymi poprzedzającymi wystąpienia gości na scenie. Tunel stanowi stałe połączenie między lewobrzezną częścią Świnoujścia na wyspie Uznam, a wyspą Wolin i położony jest w granicach Świnoujścia (miasta na prawach powiatu). Inwestycję sfinansowano z budżetu Miasta Świnoujście oraz ze środków UE, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020¹⁶⁹, w którym przewidziano również prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych¹⁷⁰.

(akta kontroli str. 493-494, 495, 498, 503-504, 508, 510-511, 512, 513-516, 518-519, 520-521)

W uzasadnieniu wniosku na zapotrzebowanie tej usługi, sporządzonym dwa dni przed wydarzeniem (28 czerwca 2023 r.), wskazano m.in., że celem usługi/wydarzenia była komunikacja społeczności lokalnej i województwa oraz kraju, zakończenia strategicznej inwestycji dla województwa zachodniopomorskiego i Miasta Świnoujścia – budowy tunelu pod Świną. Nie przeprowadzono jednak analiz celowości organizacji tego wydarzenia.

(akta kontroli str. 493-494, 495, 498, 503-504, 508, 510-511, 512, 513-516, 518-519, 520-521)

W ZUW nie określono planów i zakładanych celów działań promocyjno-reklamowych (informacyjno – reprezentacyjnych). Nie wdrożono procedur regulujących zasady przeprowadzania takich działań i oceny osiągniętych wyników.

(akta kontroli str. 554, 560)

Według art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. b ufp wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Dyrektor ZUW wyjaśniła, że (...) *po dodatkowej analizie oraz rozmowach z pracownikami Biura Wojewody¹⁷¹, z uwagi na zmiany kadrowe w BW, które zajmowało się organizacją wydarzenia, (...) nie potrafię udzielić odpowiedzi na pytanie czy przeprowadzono analizy wskazujące, czy założony cel nie mógł zostać osiągnięty za pomocą innych środków przekazu.*

(akta kontroli str. 554, 559)

4. Nie zapewniono rzetelnego oszacowania kosztów organizacji bezpłatnego transportu wyborców do lokali wyborczych na terenie województwa zachodniopomorskiego¹⁷², o którym mowa w art. 37e (bezpłatny transport osób niepełnosprawnych do i z lokalu wyborczego) oraz art. 37f (bezpłatny gminny przewóz pasażerski dla wyborców) Kodeksu wyborczego.

Gminom nie przekazano żadnych wytycznych w zakresie sposobu kalkulowania szacunkowych kosztów transportu w dniu wyborów. Szacunkowy koszt organizacji bezpłatnego transportu stanowił zbiorczą informację sporządzoną na podstawie

¹⁶⁹ Projekt 2017PL16RFMP009 „Usprawnienie połączenia komunikacyjnego pomiędzy wyspami Uznam i Wolin w Świnoujściu - budowa tunelu pod Świną (Świnoujście)”; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020; <https://www.pois.gov.pl/> (dostęp 2 kwietnia 2024 r., godz. 8:30).

¹⁷⁰ W ramach osi priorytetowej XII miały być prowadzone działania informacyjne i promocyjne w celu informowania opinii publicznej o działaniach i efektach inicjatywy REACT-EU, w tym pokazanie pozytywnego wpływu wsparcia z Funduszy Europejskich, zapewnienie szerokiego społecznego poparcia dla działań finansowanych w ramach REACT-EU, ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiej Wartości Dodanej i współpracy europejskiej w obszarze zwalczania efektów COVID-19.

¹⁷¹ Dalej: BW.

¹⁷² Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z 15 października 2023 r.

zsumowania danych przekazanych przez jst. Uzyskane informacje¹⁷³ stanowiły podstawę poinformowania 19 lipca 2023 r. Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji¹⁷⁴, o szacunkowych potrzebach na ww. cel w łącznej kwocie 2 270,0 tys. zł¹⁷⁵. W analizie szacowanego kosztu uwzględniono nieprecyzyjne i nieporównywalne dane przekazane przez jst¹⁷⁶, m.in. informacje o liczbie wszystkich osób uprawnionych do udziału w wyborach w wieku powyżej 60 lat ujętych w rejestrze wyborców, jednak bez wyodrębnienia osób niepełnosprawnych (z uwagi na brak takich danych w rejestrze)¹⁷⁷ lub informacje o liczbie ww. osób zmniejszone o 50%¹⁷⁸. Oszacowane koszty transportu (art. 37e Kodeksu wyborczego), wahały się od kwot nieprzekraczających 1 zł/osobę¹⁷⁹ do ponad 50 zł/osobę¹⁸⁰, a oszacowany koszt wozokilometrów przewozów pasażerskich (art. 37f) wahał się od 1,2 zł/km (Brojce) do 60,5 zł/km (Choszczno). Przesłana kwota obejmowała również gminy, które nie spełniały warunków uzyskania dotacji z uwagi na funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego – na łączną kwotę 325,8 tys. zł¹⁸¹. Oszacowana kwota 2 270,0 tys. zł została zmniejszona przez DAP MSWiA do wysokości 1 650,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 1198-1200, 1201, 1203, 1205, 1207, 2659-2664, 2665-2666, 2694-2702, 2706)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że (...) liczbę osób uprawnionych oraz liczbę wozokilometrów przyjęto na podstawie informacji przekazanych przez jst. Nie dokonywano własnych ustaleń w tym zakresie z uwagi na ograniczone możliwości faktyczne i prawne, a przede wszystkim z powodu krótkiego terminu (niecałe dwa tygodnie), wyznaczonego przez MSWiA, do przekazania informacji dotyczącej kosztów organizacji przez jst bezpłatnego transportu w dniu wyborów. MSWiA podkreśliło na wideokonferencji zorganizowanej 6 lipca 2023 r., że nie chodzi o konkretne kwoty, które zresztą nie mogły być znane gminom w okresie, kiedy dane te przekazywały Wojewodzie. (...) Zgodnie z sugestią MSWiA (...) szacunkowe koszty organizacji transportu w dniu wyborów miały zostać sporządzone na podstawie informacji przekazanych przez gminy, odwołując się przy tym do doświadczenia jst w tym zakresie oraz znajomości specyfiki gmin. (...) Brak jest informacji dotyczących sposobu kalkulowania kosztów przez poszczególne gminy. Jednakże wynik tych działań miał zostać wyrażony w odniesieniu do liczby osób uprawnionych oraz liczby wozokilometrów. (...) zadanie było (...) realizowane po raz pierwszy w 2023 roku w trakcie wyborów parlamentarnych. Biorąc pod uwagę stosunkowo krótki termin na przekazanie danych szacunkowych kosztów realizacji zadań tutaj. Urząd nie był w stanie w sposób precyzyjny czy wiarygodny ustalić liczby osób uprawnionych, które skorzystają z bezpłatnego transportu, o którym mowa w art. 37e Kodeksu

¹⁷³ W odpowiedzi na pismo ZUW z 6 lipca 2023 r. Nr P.300.1.2023.PZ.

¹⁷⁴ Dalej: DAP MSWiA.

¹⁷⁵ 1.560,0 tys. zł w ramach art. 37e Kodeksu wyborczego oraz 710,0 tys. zł w ramach art. 37f.

¹⁷⁶ W odpowiedzi na pismo ZUW z 6 lipca 2023 r.

¹⁷⁷ Np. Gminy: Sławno; Stargard; Dobra Szczecińska; Barlinek; Wolin; Miasto Darłowo.

¹⁷⁸ Np. Gminy: Gryfice; Miasto Białogard.

¹⁷⁹ Np. Miasto Stargard; Borne Sulinowo; Nowogard; Chociwel; Gmina Kołobrzeg.

¹⁸⁰ Np. Dobra Szczecińska; Człopa; Tuczno.

¹⁸¹ W ramach art. 37e Kodeksu wyborczego – 315,5 tys. zł oraz art. 37f - 10,3 tys. zł, tj. Dobra Szczecińska (na podstawie porozumienia międzygminnego zawartego w dniu 14 listopada 2014 r. pomiędzy: Gminą Dobra, a Gminą Miasto Szczecin, w sprawie powierzenia zadania polegającego na zapewnieniu lokalnego transportu zbiorowego - Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego poz. 4963), Kołbaskowo (na podstawie porozumienia międzygminnego zawartego w dniu 9 marca 2016 r. pomiędzy: Gminą Kołbaskowo, a Gminą Miasto Szczecin, w sprawie powierzenia zadania polegającego na zapewnieniu lokalnego transportu zbiorowego (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego poz. 1381; dalej: Porozumienie międzygminne Kołbaskowo – Szczecin), Miasta: Wałcz, Białogard, Stargard.

wyborczego. Koszty, które miały przedstawić gminy od samego początku, tj. od dnia wideokonferencji z przedstawicielami MSWiA, która odbyła się w dniu 6 lipca 2023 r., miały mieć jedynie szacunkowy, orientacyjny charakter. Oczywistym było bowiem, że jst czy urzędy wojewódzkie, nie będą posiadały wystarczających danych, aby koszty te określić w sposób precyzyjny. Na tym etapie dla MSWiA istotnym było pozyskanie wiedzy jedynie o orientacyjnych kosztach organizacji transportu (...) celem zaplanowania i zabezpieczenia wystarczających środków w budżecie państwa. Przedmiotowe szacunkowe dane nie posłużyły przy tym do wypłaty środków, czy udzielenia dotacji jst. (...) Tutejszy urząd nie posiadał innych informacji, które mogłyby posłużyć do weryfikacji danych otrzymanych z gmin. Nie posiadał również możliwości prawnych czy faktycznych, żeby pozyskać dane, które byłyby bardziej wiarygodne czy precyzyjne. (...) zgodnie z oczekiwaniami MSWiA urzędy wojewódzkie miały przekazać dane szacunkowe na podstawie informacji otrzymanych z gmin. Nie polecono przy tym, aby dane te były w jakikolwiek sposób weryfikowane, kwestionowane, a finalnie korygowane przez służby podległe wojewodzie. Ponadto wyjaśnił, że (...) występując do gmin (...) 6 lipca 2023 r., (...), wyraźnie wskazano, aby gminy podały przedmiotowe koszty jedynie w sytuacji spełnienia przesłanek wynikających z treści wskazanych przepisów. Przy sporządzaniu zbiorczej informacji (...) nie weryfikowano, czy na terenie danej gminy funkcjonuje publiczny transport zbiorowy, dając wiarę rzetelności informacji przesłanych przez gminy. Dlatego też, w sytuacji gdy dana gmina wskazała koszty wykonania zadania, wynikającego z treści art. 37e czy 37f Kodeksu wyborczego, pomimo okoliczności, że na jej terenie funkcjonuje publiczny transport zbiorowy, informacje te zostały uwzględnione w zbiorczej odpowiedzi przekazanej do MSWiA. (...) w trakcie dalszych czynności zmierzających już do udzielenia gminom dotacji na wykonanie zadania, o którym mowa w art. 37e i 37f Kodeksu wyborczego, gminy zostały zweryfikowane pod kątem spełnienia przesłanek wynikających z rzeczonych przepisów. (...) Pismem z dnia 18 września 2023 r. Naczelnik Wydziału Administracji Rządowej w DAP MSWiA poinformował ZUW, że kwota środków przeznaczonych dla Wojewody na wypłatę dotacji dla gmin na realizację zadań wynikających z Kodeksu wyborczego wynosi 1 650 tys. zł. O taką też kwotę zawnioskowano do Ministerstwa Finansów.

(akta kontroli str. 1179-1180, 1189-1193)

Wojewoda decyzją z 10 października 2023 r.¹⁸² dokonał podziału dotacji celowych dla jst szczebla gminnego, tj. z otrzymanej kwoty 1 650,0 tys. zł rozdysponował¹⁸³ 748,7 tys. zł (tj. 45,4%). Ostatecznie gminy wykorzystywały 286,6 tys. zł (tj. 17,4%). W podziale dotacji dokonany 10 października 2023 r. uwzględniono również 38 gmin, które w ogóle nie skorzystały ze środków dotacji (rozdysponowano na te gminy łączną kwotę 225,0 tys. zł¹⁸⁴).

(akta kontroli str. 2675-2681, 2683-2686, 2687-2689, 2690-2693)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że uznano i zadecydowano, że weryfikacja ostateczna zostanie przeprowadzona po uzyskaniu ostatecznych informacji przez gminy, które w pierwszej kolejności były zobowiązane do zweryfikowania, czy spełniają przesłanki uprawniające do uzyskania środków. Wszystkie gminy, które otrzymały decyzję o zabezpieczeniu środków, złożyły oświadczenie o spełnianiu przesłanek

¹⁸² Nr 537/2023.

¹⁸³ Między innymi na podstawie informacji przekazanych przez jst w odpowiedzi na zapytanie z 4 października 2023 r.

¹⁸⁴ Banie, Będzino, Białogard gm., Bielice, Bierzwnik, Biesiekierz, Boleszkowice, Brzeżno, Darłowo gm., Dolice, Dygowo, Gościno, Ińsko, Kobylanka, Manowo, Marianowo, Maszewo, Mielno, Nowogródek Pomorski, Osina, Pełczyce, Postomino, Przelewice, Radowo Małe, Rewal, Rymań, Siemyśl, Sławno gm., Sławoborze, Stare Czarnowo, Stargard gm., Suchań, Świeszyno, Świerżno, Tuczo, Ustronie Morskie, Widuchowa, Wierzchowo.

wynikających z przepisów art. 37e i 37f Kodeksu wyborczego. (...) Różnica pomiędzy kwotą dotacji w wysokości wynikającej z decyzji z 10 października 2023 r., a kwotą rzeczywiście przekazanej wynikała przede wszystkim z uwagi na okoliczność, że w przedmiotowej decyzji ujęto również gminy, które nie były zobowiązane treścią art. 37f Kodeksu wyborczego do realizacji zadania. (...) w wielu przypadkach rzeczywiste koszty organizacji transportu okazały się dużo niższe niż to wynikało z pierwotnych szacunków. Ponadto wyjaśnił, że różnica pomiędzy kwotą zabezpieczoną w budżecie (1 650,0 tys. zł), a kwotą dotacji udzielonej gminom (286,6 tys. zł) w wysokości 1 363,4 tys. zł jest wynikiem dużo mniejszej liczby osób uprawnionych (osoby niepełnosprawne oraz 60+), które zgłosiły chęć skorzystania z bezpłatnego transportu w dniu wyborów, niż to wynikało z pierwotnych szacunków. Również wysokość rzeczywistych kosztów organizacji bezpłatnego gminnego przewozu pasażerskiego dla wyborców, o którym mowa w art. 37f Kodeksu wyborczego, okazała się niższa niż zakładały to pierwotnie gminy. Ponadto, szacunkowe koszty organizacji transportu obejmowały również gminy, które ostatecznie nie otrzymały dotacji z uwagi, że nie były objęte dyspozycją normy wyrażonej w treści art. 37e i 37f Kodeksu wyborczego.

(akta kontroli str. 1180-1182, 1193-1196)

5. Gmina Kołbaskowo została uwzględniona w podziale dotacji na sfinansowanie bezpłatnego transportu wyborców do lokali wyborczych na terenie województwa zachodniopomorskiego (o którym mowa w art. 37f Kodeksu wyborczego), pomimo że na podstawie zawartego Porozumienia międzygminnego Kołbaskowo – Szczecin, w gminie tej funkcjonował publiczny transport zbiorowy z przystankami zlokalizowanymi w pobliżu siedzib obwodowych komisji wyborczych. Kwota przyznanej dotacji wyniosła 5 719,45 zł, a rozliczono 2 450 zł.

(akta kontroli str. 2675-2681, 2683-2686, 2687-2689, 2690-2693)

Według obwieszczenia Wójta Gminy Kołbaskowo z 11 września 2023 r., podającego do wiadomości wyborców informację o numerach oraz granicach obwodów głosowania, wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych¹⁸⁵, w Gminie Kołbaskowo wyznaczono siedem obwodów głosowania, a siedziby obwodowych komisji wyborczych zlokalizowano w placówkach oświatowych (po jednej w Kołbaskowie i Będargowie, pozostałe cztery w Przeclawiu) oraz w świetlicy wiejskiej w Kurowie. Według danych Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie¹⁸⁶ oraz Gminy Kołbaskowo¹⁸⁷, komunikacja miejska obejmowała wszystkie wskazane wyżej miejscowości. Przystanki komunikacyjne, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym¹⁸⁸, zlokalizowane były w pobliżu ww. placówek oświatowych (tj. przystanki Przeclaw (91711; 91712), Będargowo Szkoła (91311), Kołbaskowo (91911, 91912), Kurów (92411, 92411)).

(akta kontroli str. 2891-2896)

Zgodnie z Uchwałą nr LII/1475/23 Rady Miasta Szczecin z 5 września 2023 r., mieszkańcy zamieszkujący na terenie Gminy Miasto Szczecin oraz gmin położonych

¹⁸⁵ <https://kolbaskowo.pl/obwieszczenie-wojta-gminy-kolbaskowo-podaje-do-wiadomosci-wyborcow-informacje-o-numerach-oraz-granicach-obwodow-glosowania-wyznaczonych-siedzibach-obwodowych-komisji-wyborczych-oraz-mozliwosci-glosowania-korespondencyjnego-i-przez-pelnomocnika-w-wybo.html> (dostęp 29 marca 2024 r., godz. 8:30).

¹⁸⁶ Np. <https://www.zditm.szczecin.pl/pl/pasazer/rozklady-jazdy/mapa-przystankow-i-pojazdow> (dostęp 29 marca 2024 r., godz. 8:35).

¹⁸⁷ <https://kolbaskowo.pl/komunikacja-miejska.html>

¹⁸⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 2778.; dalej: ustawa o publicznym transporcie zbiorowym.

w obrębie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, z którymi Szczecin ma podpisane stosowne porozumienie (Dobra, Police oraz Kołbaskowo) 15 października 2023 r. zwolnieni byli z opłat za przejazdy środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Miasto Szczecin¹⁸⁹.

Według art. 37f Kodeksu wyborczego, Wójt gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej w rozumieniu art. 21a ust. 1 pkt 2 ustawy o dochodach jst w dniu wyborów organizuje bezpłatny gminny przewóz pasażerski dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania położonym na obszarze danej gminy, jeżeli w ramach tej gminy:

- 1) nie funkcjonuje w dniu wyborów publiczny transport zbiorowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 14 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, albo
- 2) najbliższy przystanek komunikacyjny, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 13 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, oddalony jest o ponad 1,5 km od lokalu wyborczego.

Wojewoda wyjaśnił m.in., że *przystępując do realizacji nowego zadania (...), ówczesne kierownictwo Urzędu podjęło decyzję, aby weryfikacja, czy dana gmina spełnia przesłanki ujęte w treści art. 37e oraz 37f ustawy Kodeks wyborczy, została poczyniona na podstawie oświadczeń organów wykonawczych tych jednostek. U podstaw takiej decyzji legło przeświadczenie, że same gminy będą posiadały najlepszą wiedzę odnośnie do okoliczności, czy dana gmina mieści się w dyspozycji norm wynikających w treści ww. przepisów. Przyjmując takie rozwiązanie zdecydowano jednocześnie, mając na uwadze mogące pojawić się w tym zakresie nieprawidłowości, że badanie poprawności realizacji tego zadania przez wybrane gminy następować będzie na etapie późniejszym, po otrzymaniu rozliczeń dotacji, w tym w toku działalności kontrolnej wojewody. Instrumenty prawne, przewidziane w ufp umożliwiają bowiem nakazanie zwrotu dotacji w przypadku stwierdzenia, że dotacja została pobrana nienależnie bądź w nadmiernej wysokości.*

(akta kontroli str. 2889, 2897)

6. Nieprawidłowo rozliczono środki dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego w zakresie obejmującym: a) coroczne, zamiast jednorazowego, ustalanie kosztów obsługi ww. zadania za każdego stażystę; b) nieprzekazanie na rachunek bieżący Wojewody, pobranych odsetek w wysokości 200,3 tys. zł, uzyskanych w 2023 r. od kwoty otrzymanej dotacji na staże (pomniejszając je o dochody własne, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jst, tj. o 10,1 tys. zł).

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego¹⁹⁰ naliczał koszt obsługi zadania w wysokości 123 zł za każdego finansowanego stażystę corocznie (za każdy rok kalendarzowy), zamiast jednorazowo. W 2023 r. UMWZ otrzymał niezasadnie z tego tytułu kwotę 27,3 tys. zł za 222 stażystów, za których zwrot kosztów obsługi ich stażu otrzymał w latach poprzednich.

(akta kontroli str. 707, 1018, 1020)

Według art. 15i ust. 1 ustawy o zawodach lekarza, koszt obsługi zadania wynosi 123 zł za każdego finansowanego lekarza stażystę.

¹⁸⁹ <https://www.zditm.szczecin.pl/pasazer/informacje/6523f7234f077/darmowa-komunikacja-miejska-w-dniu-wyborow-do-sejmu-i-senatu>; <https://kolbaskowo.pl/aktualnosci/bezplatna-komunikacja-zbiorowa-w-dniu-wyborow.html>

¹⁹⁰ Dalej: Marszałek WZ.

Wojewoda wyjaśnił m.in., że (...) przepis dotyczący kosztu finansowania (...) zadania nie uległ zmianie od 2017 r., w 2023 r., ani do chwili obecnej, zatem w poprzednich latach dotacja rozliczana była w taki sam sposób. Zgodnie z przepisem art. 15i ust. 1 ww. ustawy jak i jego interpretacją wydaną przez Ministerstwo Zdrowia Departament Budżetu, Finansów i Inwestycji w 2017 r. - kwota kosztów obsługi zadania zleconego marszałkowi województwa z zakresu administracji rządowej została ustalona ryczałtowo w wysokości 123 zł za każdego finansowanego w danym roku stażystę. W rozliczeniu dotacji, przekazanej przez Marszałka WZ podano, że dotacja została przekazana na realizację stażu 451 lekarzy i lekarzy dentyistów oraz kwotę kosztu obsługi ww. zadania. (...) Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia, dotacja celowa tj. koszt obsługi został rozliczony zgodnie z przepisami oraz ich interpretacją.

(akta kontroli str. 702, 706)

Zdaniem NIK, koszt obsługi ww. zadania został skalkulowany przez ustawodawcę w kwocie 123 zł w odniesieniu do jednego lekarza stażysty. Z żadnego przepisu ustawy o zawodach lekarza nie wynika, żeby wskazana stawka dotyczyła jednego roku budżetowego.

Marszałek WZ nie przekazał na rachunek bieżący Wojewody uzyskanych w 2023 r. odsetek od kwoty otrzymanej dotacji na staże. Marszałek w całości ww. odsetki uznawał niezasadnie za dochód własny na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy o dochodach jst.

(akta kontroli str. 1018, 1020)

Według art. 255 ust. 1 ufp zarząd jst przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jst z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o dochodach jst źródłami dochodów własnych województwa są m.in. pkt 5) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej; pkt 8) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Wojewoda wyjaśnił m.in., że (...) Marszałek WZ nie przekazywał (...) odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym, na który przekazywana była przedmiotowa dotacja, bowiem zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy o dochodach jst „źródłami dochodów własnych województwa są odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej”.

(akta kontroli str. 960, 964)

7. Z badanych 22 rachunków wystawionych za wykonanie w grudniu 2023 r. usług dotyczących dyżurów dyspozytora medycznego¹⁹¹, wynikało, że w przypadku siedmiu¹⁹² odebranie i zatwierdzenie na dowodzie księgowym wykonanego

¹⁹¹ Rachunki były wystawione przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (osiem rachunków) oraz na podstawie zawartych umów zlecenia (14 rachunków).

¹⁹² Wystawionych na podstawie zawartych umów nr: 33/OK/2023; 43/OK/2023; 69/OK/2023; 87/OK/2023; 89/OK/2023; 119/OK/2023; 126/OK/2023.

zlecenia/świadczenia usługi (rachunku), nastąpiło przed jego wystawieniem¹⁹³, a w dziewięciu przypadkach¹⁹⁴ rachunki opłacono przed wykonaniem zlecenia/świadczenia usługi. Łącznie przed realizacją usług wypłacono kwotę 10,2 tys. zł¹⁹⁵.

(akta kontroli str. 2765, 2766, 2767-2792)

W myśl art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. b ufp wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Według art. 22 UoR dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że wpisanie daty wystawienia rachunków późniejsze od ich zatwierdzenia przez odpowiedzialnego pracownika Urzędu (...) stanowi odczywisty błąd pisarski wystawiającego. Ponadto wyjaśniła, że opłacenie przed wykonaniem usługi dyżurów medycznych pełnionych 29, 30 i 31 grudnia 2023 r. (...) nastąpiło 29 grudnia 2023 r., tj. w ostatnim dniu 2023 roku, jedynym możliwym do zrealizowania przelewów przez Narodowy Bank Polski i tym samym wykonanie zaplanowanych w roku budżetowym wydatków na wynagrodzenia. Rozliczenia i opłacenia umów na realizację zadań dyspozytorów dokonano w oparciu o zapisy w umowach cywilnoprawnych z dyspozytorami, którzy wykonują swoje zadania zgodnie z ustalonym harmonogramem. (...) wszyscy dyspozytorzy zatrudnieni na podstawie przytoczonych umów zleceń zgłosili się na swoje dyżury. (...) 28 grudnia 2023 r. z każdym dyspozytorem podpisano umowy na 2024 rok.

(akta kontroli str. 79, 84)

8. Urząd dokonał, z naruszeniem art. 29 ust. 2 Pzp, podziału zamówienia obejmującego zakup jednorodnych usług zakwaterowania, wyżywienia i wynajmu sal wykładowych¹⁹⁶, w celu przeprowadzenia pięciu szkoleń lub ćwiczeń obronnych, które zostały ujęte w planach (wykazach) przewidywanych do przeprowadzenia w 2023 r.¹⁹⁷ Wszystkich zamówień na zakup ww. usług zakwaterowania, dokonano bez zastosowania przepisów Pzp, wskazując w uzasadnieniu wszczęcia postępowania „bez stosowania upzp na kwotę zamówienia poniżej 130,0 tys. zł”.

Za wykonanie pięciu usług zakwaterowania ZUW zapłacił łącznie 287,9 tys. zł netto (313,7 tys. zł brutto), tj. na podstawie umów podpisanych: 13 marca 2023 r.¹⁹⁸ (zakwaterowanie w Trzęsaczu w ramach realizacji projektu „Integracja dla

¹⁹³ Data wystawienia sześciu rachunków to 31 grudnia 2023 r. oraz jednego 1 stycznia 2024 r. (data przekreślona bez wpisania prawidłowej wartości, daty dokonania przekreślenia oraz bez podpisu osoby dokonującej przekreślenia), natomiast rachunki zostały przyjęte, zatwierdzone oraz opłacone przez ZUW do 29 grudnia 2023 r.

¹⁹⁴ Wystawionych na podstawie zawartych umów nr: 89/OK/2023; 86/OK/2023; 34/OK/2023; 74/OK/2023; 87/OK/2023; 69/OK/2023; 33/OK/2023; OK/116/2023 oraz OK/129/2023.

¹⁹⁵ W ramach działu 851, rozdział 85146 § 4300 oraz § 4170.

¹⁹⁶ Dalej: usługa zakwaterowania.

¹⁹⁷ Przed udzieleniem pierwszego z nich, tj. w przypadku: zakwaterowania w Trzęsaczu - w Planie Wdrażania Projektu z 3 września 2021 r. (w kolejnym Planie Wdrażania z 23 listopada 2022 r. wskazano m.in. szkolenia z pkt 6.23, które miały zostać przeprowadzone w 2023 r.; ostatecznie wydłużono okres realizacji Projektu do 30 kwietnia 2024 r.); zakwaterowania w Rewalu, Krakowie i Łukęcinie - w zatwierdzonym 29 listopada 2022 r. przez Wojewodę wykazie ćwiczeń obronnych planowanych w 2023 r.; zakwaterowanie w Pogorzeli - w opracowanym 29 grudnia 2022 r. przez Dyrektora WBiZK (zatwierdzonym 17 stycznia 2023 r. przez Wojewodę) planie zasadniczych przedsięwzięć WBiZK na rok 2023 r.

¹⁹⁸ Nr 8/BZK/2023 podpisana przez Martę Zagórską wz. DGU - dla 60 uczestników szkolenia przeprowadzonego w Trzęsaczu w dniach 14-15 marca 2023 r. na kwotę 27,8 tys. zł netto (30,0 tys. zł brutto).

bezpieczeństwa – współpraca międzynarodowa w zakresie praw podstawowych¹⁹⁹); 25 kwietnia 2023 r.²⁰⁰ (zakwaterowanie w Rewalu w ramach ćwiczeń obronnych²⁰¹); 25 maja 2023 r.²⁰² (zakwaterowanie w Krakowie w ramach ćwiczeń obronnych²⁰³); 13 listopada 2023 r.²⁰⁴ (zakwaterowanie w Pogorzeliczy w ramach szkolenia doskonalącego z zakresu prognozowania skażeń²⁰⁵); 22 listopada 2023 r.²⁰⁶ (zakwaterowanie w Łukęcinie w ramach ćwiczeń obronnych²⁰⁷).

(akta kontroli str. 93, 95, 100, 103-105, 151-155, 160-188, 189-247, 289-294, 337-356, 392-395, 405-445, 451, 453, 479, 483, 485, 490, 571-572, 573-574, 577-578, 579-583, 584-585, 586-591, 592-593, 1056, 1058, 1067-1074, 1236, 1238)

Według art. 29 ust. 2 Pzp Zamawiający nie może dzielić zamówienia na odrębne zamówienia, jeżeli prowadzi to do niestosowania przepisów Pzp, chyba że jest to uzasadnione obiektywnymi przyczynami.

Wszystkich ww. zamówień publicznych dokonano po przeprowadzeniu przez pracowników WBiZK postępowań bez zastosowania przepisów Pzp, wskazując w uzasadnieniu wszczęcia postępowania „bez stosowania upzp na kwotę zamówienia poniżej 130,0 tys. zł”.

(akta kontroli str. 106-150, 156, 248-288, 295-307, 357-390, 1075, 1076-1110)

Wojewoda wyjaśnił, że ustalając wartość szacunkową w ramach projektu „Integracja dla bezpieczeństwa”, kierowano się przede wszystkim terminem wiążącym, wskazanym w projekcie, który obligował Partnera Projektu (ZUW) do zorganizowania szkolenia w terminie do 30 kwietnia 2023 r. Odrębność i specyfika tematyczna szkolenia, uczestników oraz prowadzących wskazywała na konieczność dopasowania terminów do zawartych w projekcie działań. Szkolenie w tematyce „Identyfikacja i niwelacja potencjalnych zagrożeń związanych z handlem ludźmi i ich przemytu” nie wpisywało się w wykaz planowanych ćwiczeń obronnych. Zaplanowanie ćwiczenia obronnego z wykorzystaniem jednostek organizacyjnych i instytucji w Krakowie, wykluczało uwzględnienie łącznej wartości dla pozostałych dwóch zamówień (Łukęcin, Rewal) ze względu na brak tożsamości podmiotowej i w związku z powyższym, nie mogło być zrealizowane przez ten sam krąg wykonawców. Stwierdzono brak tożsamości czasowej, ponieważ usługa miała być realizowana w kwietniu, maju czy listopadzie. (...) *zabezpieczono się na okoliczność zmiany limitu przeznaczonego na ćwiczenia obronne ujęte w „Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2021 – 2035”²⁰⁸ na skutek przesunięć, w przypadku losowego niewykorzystania środków finansowych przydzielonych na przedsięwzięcia realizowane w ramach innych zadań obronnych, co spowodowałoby na koniec roku niewykorzystanie limitu;*

¹⁹⁹ Nr NMF/PA18/004; dalej: projekt „Integracja dla bezpieczeństwa”;

²⁰⁰ Nr 25/BZK/2023 podpisana przez Dyrektora WBiZK ZUW.

²⁰¹ Przeprowadzonych w dniach 25-27 kwietnia 2023 r.; planowano udział 35 osób (starostowie oraz prezydenci miast na prawach powiatów województwa zachodniopomorskiego); koszt usługi zakwaterowania – 34,2 tys. zł netto (38,0 tys. zł brutto).

²⁰² Nr 45/BZK/2023 podpisana przez Dyrektora WBiZK ZUW.

²⁰³ Przeprowadzonych w dniach 29 maja – 1 czerwca 2023 r. (planowano udział 45 osób - dyrektorzy wydziałów ZUW, kierownicy wojewódzkich zespolonych służb, inspekcji i straży); koszt usługi zakwaterowania – 81,4 tys. zł netto (89,6 tys. zł brutto).

²⁰⁴ Nr 70/BZK/2023 podpisana przez I Wicewojewodę Zachodniopomorskiego; dalej szkolenie SI Promień.

²⁰⁵ Przeprowadzonych w dniach 13-17 listopada 2023 r. (planowano udział 30 osób); koszt usługi zakwaterowania – 30,4 tys. zł netto (32,8 tys. zł brutto).

²⁰⁶ Nr 73/BZK/2023 podpisana przez I Wicewojewodę Zachodniopomorskiego.

²⁰⁷ Przeprowadzonych w dniach 28-30 listopada 2023 r. - planowano udział 140 osób (pracownicy wykonujący zadania obronne w jst i administracji zespolonej województwa); koszt usługi zakwaterowania – 114,1 tys. zł netto (123,2 tys. zł brutto).

²⁰⁸ Dalej: PPPO-21.

zabezpieczono się na wypadek braku możliwości określenia docelowej liczby uczestników ćwiczenia, szczególnie w Łukęcinie, ze względu na przedsięwzięcie dedykowane dużej liczbie szkolonych (...), bez przeprowadzenia szczegółowych czynności weryfikacyjnych w zakresie frekwencji i określenia realnych możliwości udziału uczestników w przedsięwzięciu; każde z ćwiczeń obronnych dedykowano innej grupie szkoleniowej (...); każde ćwiczenie było inne w swej istocie i zakładało osiągnięcie innych celów szkoleniowych; w każdym z ćwiczeń doskonalono inne umiejętności i zdolności, (...) Ustalając wartość szacunkową zamówienia publicznego z zakresu prognozowania skażeń z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego SI Promień w Pogorzeliczy (...) nie uwzględniono łącznej wartości pozostałych zaplanowanych w 2023 r. zamówień (...), ponieważ: nie było to ćwiczenie obronne, a jego tematyka dotyczyła szkolenia z zakresu zarządzania kryzysowego; szkolenie przeznaczone było dla operatorów systemu teleinformatycznego SI PROMIEN oraz specjalistów w zakresie prognozowania skażeń (...) Zamawiający na etapie planowania nie widział możliwości szacowania łącznie przedmiotowych szkoleń bowiem nie stwierdził tożsamości szkoleń w zakresie podobieństwa przedmiotowego i funkcjonalnego zamówienia, tożsamości czasowej zamówienia (możliwość udzielenie zamówienia w tym samym czasie) i możliwości wykonania zamówienia przez jednego wykonawcę, tj. tożsamości podmiotowej. Zamówienia potraktowano jako zadania odrębne, nie posiadające jednorodnego charakteru bowiem uznano, że szkolenia mają inne przeznaczenie i nie były nabywane u tego samego wykonawcy. Wskazane umowy, usługi, nie były tożsame rodzajowo (tożsamość przedmiotowa), (...). Przepis art. 30 ust. 2 ustawy Pzp i art. 5 ust. 9 dyrektywy klasycznej nie nakazują łącznego szacowania podobnych usług. (...).

(akta kontroli str. 2900-2901, 2907-2910)

Robert Szydłowski Kierownik Oddziału w WBiZK, wz. Dyrektora WBiZK, złożył wyjaśnienia w treści odpowiadającej wyjaśnieniom Wojewody.

(akta kontroli str. 1230, 1232-1235)

Sławomir Szwemin Kierownik Oddziału w WBiZK w sprawie zamówienia na usługę zakwaterowania w Rewalu, Krakowie i Łukęcinie wyjaśnił m.in., że były one realizowane ze środków budżetowych, przydzielanych w ramach specjalnego, niejawnego PPPO-21 (...). Realizacja przedsięwzięć rzeczowo – finansowych ustalonych w PPPO-21, traktowana jest odrębnie i pomija przedsięwzięcia dotyczące mobilizacji gospodarki, obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego oraz utrzymania rezerw strategicznych. Z przedmiotowego limitu środków budżetowych, WBiZK zobowiązany jest do odrębnego rozliczania się, poprzez Narodowy Kwestionariusz Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych, (...) W pozostałej części, złożył wyjaśnienia w treści odpowiadającej wyjaśnieniom Wojewody.

(akta kontroli str. 1240-1241, 1242-1244)

Dyrektor Generalna ZUW wyjaśniła, że (...) Przyjęto, że każde z ćwiczeń było oddzielnym i innym w swych założeniach przedsięwzięciem, posiadającym różne cele szkoleniowe oraz zmierzało do osiągnięcia innego efektu końcowego, stąd też szkolenia zakwalifikowano jako odrębne zamówienia. Ćwiczenia zorganizowano ze środków pozostających w dyspozycji Dyrektora WBiZK na podstawie trzech (...) wniosków (posiadających różną datę oraz inne przeznaczenie – opis wydatku). (...).

(akta kontroli str. 553, 556-557)

Tomasz Wójcik wyjaśnił, m.in. że (...) zamówienia były traktowane (...) jako odrębne rodzajowo (...) ze względu na określone okoliczności, a także przedmiot i specyfikę prowadzonych szkoleń. (...) zamówienia nie dotyczyły zbliżonego zakresu

przedmiotowego, nie miały jednorodnego charakteru i nie mogły być zorganizowane przez ten sam krąg wykonawców. (..)

(akta kontroli str. 2921-2922, 2924-2925)

Marta Zagórska wyjaśniła m.in., że kwota umowy zawartej 13 marca 2023 r. była (...) kwotą zaciągniętego zobowiązania, która od początku roku nie przekraczała progu bagatelności, tj. 130,0 tys. zł, od którego należy stosować tryby wskazane w Pzp (...) Ponadto tematyka szkolenia „Identyfikacja i niwelacja potencjalnych zagrożeń (...)” nie wpisuje się w wykaz planowanych ćwiczeń obronnych i zarządzania kryzysowego. Podpisując umowę podprogową na początku 2023 r., nie miałam informacji o szczegółowych planach dotyczących zakresu wydatkowania środków będących w dyspozycji WBZiK, z uwagi na brak wiedzy o tożsamości podmiotowej i czasowej przedmiotowych szkoleń. (...) każde z ćwiczeń było inne w swojej istocie i zakładało osiągnięcie innych celów szkoleniowych.

(akta kontroli str. 2809-2810, 2811)

Paweł Rodzoś wyjaśnił m.in., że usługa zakwaterowania stanowi (...) jedynie zabezpieczenie logistyczne procesu szkolenia, zaś zasadniczymi determinantami decydującym o niejednorodności realizowanych przedsięwzięć (...) były: 1) dedykowane grupy szkoleniowe (...); 2) zakładane (...) cele szkoleniowe; 3) zakres doskonalonych umiejętności i zdolności (...). Każde z zaplanowanych ćwiczeń było (...) oddzielnym (...) przedsięwzięciem, (...). Ponadto wyjaśnił, że (...) Głównym celem szkolenia zorganizowanego w 2023 r. było - współdziałanie z Dowództwem Komponentu Wojsk Specjalnych, w tym 6 Brygady Powietrznodesantowej (...). Potrzeba taka wynika m.in. z zapisów Doktryny Federacji Rosyjskiej, która zakłada stosowanie desantów powietrznych w pasie nadmorskim naszego kraju. (...) Przyjmuje się, że grę decyzyjną, w odróżnieniu od innych form ćwiczeń i szkolenia można realizować w dowolnym miejscu, albowiem rozpatrywane problemy szkoleniowe i scenariusze ćwiczeń rozgrywane są na mapach, teoretycznie, z wykorzystaniem sytuacji wyjściowej zawsze w naszym wypadku nawiązującej do obszaru województwa zachodniopomorskiego. (...) Dodatkowo, z racji doświadczeń historycznych oraz wysokiej rangi ochrony dóbr kultury narodowej w sytuacjach zagrożenia i wojny, w szkoleniu ujęto zadania sposobów i technik ochrony oraz ewakuacji obiektów dziedzictwa kulturowego ujętych w planie operacyjnym funkcjonowania województwa zachodniopomorskiego na czas wojny, (...).

(akta kontroli str. 2802-2804, 2806-2808)

Monika Trojanowska Kierownik Oddziału w WBiZK, wyjaśniła w sprawie przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne na zakup usług zakwaterowania udzielonego na podstawie umowy z 13 marca 2023 r., wyjaśniła m.in., że (...) kierowano się przede wszystkim terminem wiążącym, (...), który obligował (...) do zorganizowania szkolenia w terminie do 30 kwietnia 2023 r. (...) Ponadto wyjaśniła, że zakup ww. usługi był jednym odrębnym zamówieniem.

(akta kontroli str. 1236-1237, 1238-1239)

Zdaniem NIK, przedmiotem zamówienia nie była realizacja usług szkoleniowych. Zamówienia dotyczyły tożsamyh usług (ich przeznaczenie było takie samo, tj. zakwaterowanie, wyżywienie oraz wynajem sali konferencyjnej²⁰⁹), mogły być one zrealizowane przez ten sam krąg wykonawców i były one do przewidzenia w tym samym czasie (w dacie udzielania pierwszego zamówienia wiadomym już było,

²⁰⁹ PKWiU 55.10.10.0 - Usługi w zakresie noclegów i usługi towarzyszące świadczone przez hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe.

że w określonej perspektywie czasowej będą udzielane kolejne analogiczne zamówienia). Wobec powyższego uzasadnione było przyjęcie, iż w rzeczywistości stanowiły one jedno zamówienie, a jego rozdzielenie na kilka zamówień i postępowań o wartościach uzasadniających niestosowanie Pzp było niedozwolone. Zamawiający mógł dopuścić możliwość składania ofert częściowych, co umożliwiłoby złożenie ofert przez różnych wykonawców, w zależności od terminów, w jakich planowano przeprowadzenie szkoleń.

9. W postępowaniu o zamówienie publiczne na dostawę samochodów dla ZUW:

9.1) W projekcie umowy zawarto postanowienia dotyczące zapłaty kary umownej z tytułu naruszenia świadczeń ubocznych w stosunku do przedmiotu świadczenia głównego, co stanowiło naruszenie art. 433 pkt. 2) Pzp, według którego projektowane postanowienia umowy nie mogą przewidywać naliczania kar umownych za zachowanie wykonawcy niezwiązane bezpośrednio lub pośrednio z przedmiotem umowy lub jej prawidłowym wykonaniem.

Zamawiający wprowadził możliwość naliczenia kary umownej za brak w jednym lub dwóch samochodach kamizelki odblaskowej lub apteczki pierwszej pomocy, (wyposażenie, które użytkownik mógł kupić we własnym zakresie). Taka możliwość wynikała z brzmienia § 2 ust. 13 w związku z postanowieniami § 2 ust. 11²¹⁰, 12²¹¹ i 6²¹². Według § 5 ust. 1 umowy Zamawiający naliczy Wykonawcy karę umowną, za niedotrzymanie terminu realizacji umowy, określonego w § 2 ust. 1 umowy, w wysokości 0,3 % wartości wynagrodzenia brutto, określonego w § 3 ust. 1 za każdy rozpoczęty dzień kalendarzowy zwłoki. A według § 5 ust. 3 umowy Wykonawca zapłaci na rzecz Zamawiającego karę umowną w wysokości 5% wynagrodzenia brutto, określonego w § 3 ust. 1 umowy, w przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od umowy, z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

(akta kontroli str. 1505-1508)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że: *Wysokość kar była zróżnicowana. Dotyczyła kar za dostarczenie samochodów z wadami lub niezgodnych z umową. Ponadto, Wykonawcy biorący udział w tym postępowaniu, w razie wątpliwości, co do wysokości kar umownych przewidywanych we wzorze umowy, mogli w ramach wyjaśnień treści SWZ, zgodnie z art. 284 ust. 1 ustawy Pzp, zwrócić się do Zamawiającego o zmianę wzoru umowy, w tym zakresie lub je zweryfikować przez skorzystanie z odwołania. Zamawiający nie otrzymał od Wykonawców zapytań o zmianę wysokości kar umownych ani odwołania. Co jest równoznaczne z akceptacją ich wysokości.*

(akta kontroli str. 1667)

²¹⁰ § 2 ust. 13. Jeżeli Zamawiający odmówi odbioru pojazdów z powodu wad (samochody posiadają wadę zmniejszającą ich wartość lub użyteczność, zostały wydane w stanie niekompletnym, nie posiadają użyteczności zgodnych z przeznaczeniem) lub niezgodności z umową (samochody nie odpowiadają opisowi podanemu w załączniku nr 1 do umowy, brakuje dokumentów lub są one wadliwe, brakuje akcesoriów, o których mowa w § 2 ust. 6), nie sporządza się protokołu odbioru, a przedstawiciele Zamawiającego przekazają Wykonawcy podpisane przez siebie oświadczenie ze wskazaniem zastrzeżeń, co do odbieranych samochodów.

²¹¹ § 2 ust. 12. W przypadku wykrycia wad lub usterek lub niezgodności z umową, o których mowa w ust. 11 po raz pierwszy, Zamawiający naliczy karę umowną, o której mowa w § 5 ust. 2 i ustali z Wykonawcą nowy termin odbioru pojazdów. W przypadku upłynięcia terminu realizacji umowy, Wykonawca zapłaci także karę umowną, o której mowa w § 5 ust. 1.

²¹² § 2 ust. 6. Odbiór dokumentów oraz odbiór pojazdów będzie realizowany w dni robocze tj. od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 15:00. Wykonawca w chwili ostatecznego wydania pojazdów, przekazuje Zamawiającemu dla każdego pojazdu także: 1) instrukcję obsługi samochodu (sporządzoną w języku polskim), 2) kartę gwarancyjną samochodu (wraz z listą punktów serwisowych na terenie całego kraju), 3) 2 komplety kluczyków do samochodu, 4) atestowaną gaśnicę o wadze środka: min.1 kg dla osobowego, 5) apteczkę pierwszej pomocy, 6) trójkąt ostrzegawczy, 7) kamizelkę odblaskową, 8) podnośnik oraz klucz do kół, 9) kliny pod koła.

W komentarzu do Pzp²¹³ zamieszczonym na stronach internetowych Urzędu Zamówień Publicznych stwierdzono m.in.: *Kara umowna ma charakter odszkodowawczo-kompensacyjny, a celem jej zastrzeżenia jest stymulowanie dłużnika do prawidłowego wykonania zobowiązania. Jednakże zastrzeżenie kar umownych w umowach w sprawach zamówień publicznych nie może mieć charakteru absolutnego. Oznacza to, że zamawiający jest uprawniony do kształtowania postanowień dotyczących kar umownych zgodnie z potrzebami i wymaganiami związanymi z celem, specyfiką i wielkością zamówienia, ale jednocześnie powinny być one proporcjonalne do przedmiotu zamówienia i ewentualnego uszczerbku, jakiego może doznać zamawiający wskutek niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania przez wykonawcę. Zamawiający, uwzględniając funkcję kary, powinien tak kształtować postanowienia umowne w tym zakresie, aby odpowiednio zabezpieczyć interes publiczny i właściwą realizację zamówienia publicznego. Z drugiej zaś strony zamawiający nie może przerzucać na wykonawców odpowiedzialności za zdarzenia, które pozostają poza ich kontrolą, czyli na których powstanie nie mają oni wpływu, lub są marginalne z punktu widzenia prawidłowego wykonania zamówienia publicznego.*

9.2) W pkt. III.13 SWZ w sposób nierzetelny podano przyczyny braku podziału zamówienia na części, tj. zapisano, że: *Przedmiotem zamówienia jest dostawa dwóch identycznych pojazdów stanowiących kompletną, jednolitą niepodzielną całość. Ponadto gwarancja producenta na pojazd jest ściśle powiązana z gwarancją Wykonawcy dokonującego dostawy. Tak określone zamówienie jest jednorodne i nie może zostać podzielone na części, mimo że nie ma dwóch identycznych pojazdów, a dwa pojazdy nie tworzą jednolitej niepodzielnej całości).*

(akta kontroli str. 1488)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że *Zamawiający w SWZ III.13 i załączniku nr 1 do SWZ wskazał segment aut w ramach segmentu sedan, liftback - spalinowo-elektrycznym - typu PLUG IN. Uzasadnienie należy czytać następująco przedmiot zamówienia /klasyfikacja pojazdów w ramach segmentu sedan, liftback - spalinowo-elektrycznym - typu PLUG IN szt. 2 jest niepodzielny uznany za jednolitą niepodzielną całość.*

(akta kontroli str. 1666-1667)

W wyjaśnieniu (podobnie jak w ogłoszeniu) nie zostało wskazane, dlaczego przedmiot zamówienia, czyli zakup dwóch samochodów, jest niepodzielny i należy go uznać za jednolitą niepodzielną całość.

9.3) Zamawiający przyjął dostawę samochodów w sposób naruszający postanowienia umowy, tj. odbiór, który miał miejsce 7 grudnia 2023 r. nie został udokumentowany protokołem odbioru wstępnego stanowiącym załącznik nr 2 do umowy, tylko protokołem opracowanym przez Wykonawcę, który m.in. nie zawierał informacji o przekazaniu dodatkowych kół wymaganych przez zamawiającego, a w protokole odbioru ostatecznego z 12 grudnia 2023 r. nie zostały podane numery rejestracyjne pojazdów, mimo takiego wymogu określonego w pkt. 3 załącznika nr 3 do umowy.

(akta kontroli str. 1505-1509, 1555-1586)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że *Dostawca firma B(...) przekazała komplet dokumentów niezbędnych do rejestracji i odbioru wstępnego pojazdów. Protokół wstępny został opracowany przez wykonawcę umowy, jednakże nie zawierał wszystkich niezbędnych elementów wymaganych przez zamawiającego. Protokół nie zawierał numerów rejestracyjnych pojazdu jednakże zawierał numer VIN*

²¹³ <https://ekomentarzpzp.uzp.gov.pl/> str. 1086.

identyfikujący dany pojazd. Ponadto zostały do protokołów ostatecznych dołączone kserokopie tymczasowych dowodów rejestracyjnych. Między 7 a 12 grudnia koła dodatkowe dostarczono do zamawiającego. Wpis o dostarczeniu i potwierdzeniu dostawy kół znajduje się na protokole ostatecznym.

(akta kontroli str. 1667)

9.4) Ogłoszenie o wykonaniu umowy, zostało opublikowane po terminie wynikającym z art. 448 Pzp, to jest po ponad 30 dniach od dnia wykonania umowy (termin wykonania upływał 21 grudnia 2023 r., publikacja nastąpiła 12 lutego 2024 r.).

(akta kontroli str. 1467, 1555, 1562, 1587-1589)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że: umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wymagała jak najszybszego dostarczenia dokumentów źródłowych, celem rozliczenia i zakończenia umowy. Mając na uwadze koniec roku, dokumenty zostały złożone w WFOSiGW zaraz po ich skompletowaniu. W związku z procedurami obowiązującymi w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska oryginały dokumentów takie jak faktury vat, dokumenty przyjęcia środków trwałych, protokoły odbioru pojazdów, zostały opisane przez WFOSiGW i zwrócone dopiero w lutym 2024 r. Po ich otrzymaniu niezwłocznie zostało zamieszczone ogłoszenie o wykonaniu umowy.

(akta kontroli str. 1659)

10. Ustalenie wartości zamówień na „Wykonanie koncepcji architektonicznej adaptacji istniejących pomieszczeń wraz z aranżacją wewnątrz na potrzeby Dyspozytorni Medycznej w budynku ZUW”²¹⁴ oraz na: „Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej uwzględniającej koncepcję architektoniczną adaptacji istniejących pomieszczeń wraz z aranżacją wewnątrz na potrzeby Dyspozytorni Medycznej w budynku ZUW”²¹⁵, przeprowadzone zostało z naruszeniem art. 28 Pzp, według którego podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług, ustalone z należytą starannością oraz § 11 ust. 1 i ust. 2 pkt. 8 załącznika nr 1 do regulaminu ZP w ZUW, według którego (ust. 1). Dokumentacja z postępowania o dokonanie zamówień publicznych, o której mowa w rozdziale 3 i 3a niniejszego regulaminu jest prowadzona i przechowywana w formie papierowej przez pracownika odpowiedzialnego za dokonanie zamówienia w danym Wydziale/Biurze lub w systemie elektronicznym EZD, zgodnie z obowiązującymi w Urzędzie zasadami. (ust. 2) Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności: inną dokumentację, zgromadzoną w toku prowadzonego postępowania (w tym m. in. wydruk strony internetowej zawierający informacje handlowe, wydruki ze stron internetowych przedstawiające oferty konkretnych Wykonawców, informacje potwierdzające telefoniczne rozeznanie rynku).

W aktach obu postępowań nie została udokumentowana czynność ustalenia wartości zamówienia²¹⁶.

²¹⁴ Dalej: postępowanie na wykonanie koncepcji.

²¹⁵ Dalej: postępowanie na wykonanie dokumentacji.

²¹⁶ W toku kontroli ustalono, że: wartość postępowania na wykonanie koncepcji ustalono na: 105,7 tys. zł netto, a postępowania na wykonanie dokumentacji na 126,0 tys. zł netto. W dokumentacji postępowania na wykonanie koncepcji stwierdzono, że: ustalenia wartości dokonano na podstawie rozeznania rynku - oferty wykonawców i planowanych kosztów. W aktach nie było ofert wykonawców, które byłyby wcześniejsze niż data wysłania zaproszenia, nie ma notatek wskazujących na prowadzone rozeznanie rynku. W postępowaniu na wykonanie dokumentacji aktach stwierdzono, że ustalenia wartości dokonano na podstawie rozeznania rynku - oferty wykonawców. W aktach nie było ofert wykonawców, które byłyby wcześniejsze niż data wysłania zaproszenia, nie ma notatek wskazujących na prowadzone rozeznanie rynku.

(akta kontroli str. 1257-1258, 1385-1386)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że: *Szacunku wartości zamówienia dokonano w oparciu o analizy ogólnodostępnych źródeł (np. katalogi branżowe, cenniki oraz innych danych na temat kształtowania się cen na rynku). Niestety, z uwagi na niedopatrzenie pracownika nie wydrukowano i nie załączono wydruków stron internetowych zawierających informacje handlowe jako innej dokumentacji stanowiącej załącznik do dokumentacji z postępowania o dokonanie zamówienia publicznego.*

(akta kontroli str. 1661)

11. Pomimo wymogu Druku nr 2 stanowiącego Załącznik nr 2 do regulaminu ZP w ZUW w aktach obu ww. postępowań nie zostało zawarte uzasadnienie, z jakich przyczyn postępowania powinny być przeprowadzone w proponowanym terminie, jaki cel w wyniku ich zrealizowania zostanie osiągnięty i jakie zadania ZUW zostaną wykonane lub ułatwione zostanie ich wykonywanie²¹⁷.

(akta kontroli str. 1256, 1385)

W znajdujących się w aktach dokumentach zapotrzebowania (Druk nr 2)²¹⁸ wpisano tylko a) Postępowanie na wykonanie koncepcji: *"Dokumentacja architektoniczna adaptacji pomieszczeń na potrzeby Dyspozytorni Medycznej w budynku Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie określi graficznie i opisowo parametry użytkowe i eksploatacyjne z uwzględnieniem wymagań i oczekiwań inwestora. Dokumentacja architektoniczna jest niezbywalna, inicjującą fazą procesu projektowego, w której formułuje się zarówno ostateczny program funkcjonalno-użytkowy jak rozwiązania, architektoniczne i budowlane, które stanowią dalej podstawę do sporządzania dokumentacji budowlanej i kosztorysowej";* b) Postępowanie na wykonanie dokumentacji: *"Dokumentacja budowlana stanowi integralny załącznik do wniosku o wydanie decyzji administracyjnej przez właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej udzielającej pozwolenia na budowę i zatwierdzającej projekt budowlany",*

(akta kontroli str. 1385, 1390-1391, 1422-1423)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że *z przyczyn związanych z czynnikiem ludzkim, nie zawarto uzasadnienia (...) które powinno znaleźć się w aktach. Postępowania podjęte zostały w związku z programem FENIKS – Działanie FENX.06.01. System ochrony zdrowia pod nazwą: „Modernizacja i doposażenie dyspozytorni medycznej oraz rozwój infrastruktury łączności radiowej wraz z integracją z Podsystemem Zintegrowanej Łączności Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego”, składającego się z czterech zadań, w tym m.in.: prace remontowo-budowlane Dyspozytorni Medycznej znajdującej się w budynku ZUW; wyposażenie pomieszczeń dla Dyspozytorni w niezbędne produkty wyposażenia wewnątrz oraz infrastrukturę techniczną służącą funkcjonowaniu Dyspozytorni Medycznej. Przewidywany okres realizacji projektu: rozpoczęcie I kwartał 2024 r., zakończenie IV kwartał 2027 r. (...).*

(akta kontroli str. 1661-1662)

12. W postępowaniu na wykonanie dokumentacji projektowej, termin na przygotowanie oferty wynosił tylko 42 godziny i 18 minut (liczony od daty i godziny

²¹⁷ W oparciu o dokumentację będącą przedmiotem zamówienia, wydana została na rzecz ZUW decyzja nr 47/24 z 22 stycznia 2024 r. Prezydenta Miasta Szczecin nr WAIb-II.6740.1.265.2023.ED zatwierdzająca projekt architektoniczno-budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę.

²¹⁸ Załącznik nr 2 do regulaminu ZP w ZUW.

wysłania zaproszenia do złożenia oferty²¹⁹ do daty i godziny wyznaczonego terminu złożenia oferty²²⁰), w tym zaproszenie do złożenia oferty skierowano do Wykonawcy, któremu udzielono zamówienia na wykonanie koncepcji, (w oparciu o którą miała być sporządzona dokumentacja projektowa²²¹), co stawiało go w uprzywilejowanej sytuacji w porównaniu do pozostałych Wykonawców, mając na uwadze tak krótki termin na przygotowanie oferty, ponadto w opisie przedmiotu zamówienia, nie został wskazany autor koncepcji architektonicznej wyszczególnionej w pkt. 1.1), mimo że podano autorów dokumentów wymienionych, w pkt. 1.2) i 1.3).

(akta kontroli str. 1385, 1411-1421, 1428, 1433-1434)

Według § 8 ust. 3 pkt. 1 załącznika nr 1 do regulaminu ZP w ZUW, przy udzielaniu zamówień, o których mowa w ust. 1, należy przestrzegać zasady zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania Wykonawców, przejrzystości i proporcjonalności (w postępowaniu na wykonanie koncepcji, wykonawcy na przygotowanie oferty otrzymali ok. 115 godzin i 40 minut).

(akta kontroli str. 1253)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że: (...) *Wielobranżowa kompletna dokumentacja budowlana i wykonawcza wszystkich branż obejmująca przebudowę i remont części pomieszczeń w budynku Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego na potrzeby Dyspozytorni Medycznej, w tym opracowanie specyfikacji technicznego wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego, sporządzona została na podstawie koncepcji architektonicznej, która ilustrowała przyjęte rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne Dyspozytorni Medycznej. Ponadto (...) krótki czas sporządzenia dokumentacji projektowej wynikał z kończącego się już roku 2023 r. Wielobranżowa kompletna dokumentacja budowlana i wykonawcza wszystkich branż niezbędna była do sporządzenia kosztorysu inwestorskiego określającego wartość przedsięwzięcia. Określenie wartości robót budowlanych, materiałów, sprzętu i wyposażenia było niezbędne jako element składowy szacunkowego kosztu całkowitego realizacji projektu (program FEnIKS – Działanie FEnIKS.06.01. System ochrony zdrowia pod nazwą: Modernizacja i doposażenie dyspozytorni medycznej oraz rozwój infrastruktury łączności radiowej wraz z integracją z Podsystemem Zintegrowanej Łączności Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego). Skierowane zaproszenie do złożenia oferty w postępowaniu na wykonanie dokumentacji, do wykonawcy któremu udzielono zamówienia na wykonanie koncepcji nie było sprzeczne z Regulaminem Zamówień Publicznych w ZUW i spełniało warunki określone w Regulaminie. (...) Brak wskazania autora koncepcji architektonicznej w opisie przedmiotu zamówienia (...) wynikał z przeoczenia tego faktu.*

(akta kontroli str. 1662-1663)

13. ZUW przyjął, sporządzony w ramach postępowania na wykonanie dokumentacji, kosztorys inwestorski, który nie zawierał: informacji o kodach ze Wspólnego Słownika Zamówień oraz imienia i nazwiska osoby opracowującej kosztorys inwestorski, mimo że według § 7 pkt. 1 lit. c) i e) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz

²¹⁹ 13 listopada 2023 r. o godz. 14.42.

²²⁰ 15 listopada 2023 r. do godz. 10.00.

²²¹ W opisie przedmiotu zamówienia stanowiącym załącznik do zaproszenia w pkt. 1.1) stwierdzono, że przedmiot zamówienia ma być wykonany na podstawie koncepcji architektonicznej adaptacji istniejących pomieszczeń.

planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym²²², kosztorys inwestorski obejmuje: nazwy i kody określone w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 1, z późn. zm. - Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 5, str. 3, z późn. zm. oraz imię i nazwisko osoby sporządzającej kosztorys. (akta kontroli str. 1449-1455)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że (...) jeżeli kosztorys posiada braki, a nie zostały one wcześniej zauważone, Zamawiający wystąpi do Wykonawcy w ramach przysługującej gwarancji o ich uzupełnienie zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym.

(akta kontroli str. 1663-1664)

14. Nierzetelnie realizowano zadania w zakresie dokumentowania operacji gospodarczych, w tym:

14.1) zakres informacji, jakie umieszczono w opisie 24 (z 40) dokumentów²²³ oraz dotyczących postępowania na wykonanie koncepcji oraz postępowania na wykonanie dokumentacji²²⁴, nie odpowiadał w pełnym zakresie wymogom²²⁵ określonym w załączniku nr 14 do załącznika nr 1 do regulaminu ZP w ZUW²²⁶;

(akta kontroli str. 642, 644, 646, 647, 1276, 1387, 1418-1419, 1447-1448,)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że faktury zostały opisane w niezbędnym zakresie umożliwiającym dokonanie zapłaty za zrealizowanie przedmiotu umowy, w tym numer i przedmiot umowy, numer wniosku o akceptację wydatku finansowego, budżet zadaniowy, załączona kopia odbioru przedmiotu umowy, potwierdzająca zrealizowanie przedmiotu umowy. Pozostałe braki wynikały z przyczyn związanych z czynnikiem ludzkim. Ponadto wyjaśniła, że (...) braki niektórych elementów, czy

²²² Dz.U. poz. 2458.

²²³ Badanych w ramach próby losowej wydatków budżetu państwa.

²²⁴ Próba dobrana celowo: faktura za wykonane koncepcji architektonicznej nr 11/11/2023 z 13 listopada 2023 r. oraz faktura za wykonanie wielobranżowej kompletnej dokumentacji budowlanej nr 09/12/2023 z 21 grudnia 2023 r.: stwierdzono inny niż we wzorze opis jaka dostawa/usługa/robota budowlana została zrealizowana, na potrzeby jakiego Wydziału/Biura/ Delegatury i czego dotyczyła, nie zostało określone źródło finansowania oraz brak wskazania na jakiej podstawie wydatek został poniesiony.

²²⁵ I. Zakres informacji, które należy umieścić w opisie faktur, rachunków i innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej: 1. Dostawa / usługa / robota budowlana (*) została zrealizowana na potrzeby Wydziału / Biura / Delegatury ZUW (*) ... i dotyczyła ... np. zakup doposażenia pomieszczenia, stanowiska pracy, w pokoju nr 123 (w przypadku ujęcia na fakturze co najmniej dwóch kategorii należy umieścić opis jaka pozycja z faktury / kwota dotyczy danej kategorii na fakturze). 2. Wniosek o wydatek Nr ... (jeżeli dotyczy) 3. Umowa Nr z dnia (jeżeli dotyczy) 4. Numer budżetu zadaniowego ... 5. Źródło finansowania (środki ZUW- np. rozdział 75011, dotacja, rezerwa, ... inne). 6. Wydatek poniesiony został na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych lub w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego np. postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (*); (*) – w opisie faktury ująć właściwy opis.

²²⁶ W próbie dobranej losowo stwierdzono braki: w opisie jaka dostawa/usługa/robota budowlana została zrealizowana, na potrzeby jakiego Wydziału/Biura/Delegatury i czego dotyczyła; nie zawarto numeru wniosku o wydatek lub informacji, że nie jest on wymagany; nie zawarto daty zawarcia umowy na podstawie, której dokonano wydatku, a w jednym przypadku stwierdzono również brak numeru umowy; nie zawarto informacji na jakiej podstawie Pzp lub w wyniku jakiego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wydatek został poniesiony albo zawarta informacja jest błędna. Dotyczy dowodów z próby: B-2845963, B-2847677, B-2853511, B-2861300, B-2864140, B-2872275, B-2879421, B-2884196, B-2888811, B-2891279, B-2894694, B-2895791, B-2903414, B-2903405, B-2906257, B-2910895, B-2915243, B-2916844, B-2917763, B-2919968, B-2925781, B-2921482, B-2926165 oraz B-2927716.

wykreślił zbędnych treści w opisach na dowodach zakupu, określonych w załączniku nr 14 do regulaminu ZP w ZUW – Wzór opisu merytorycznego faktur, rachunków i innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej powstały na skutek niezamierzonego przeoczenia.

(akta kontroli str. 685, 689, 1664)

14.2) na dziewięciu (z 40) dowodach księgowych, stwierdzono korygowanie pojedynczych cyfr w kwotach dekretów przez wielokrotne poprawienie starej cyfry na nową; brak podpisu i daty przy skreśleniu; brak daty przy skreśleniu oraz używanie korektora.

(akta kontroli str. 31-38, 642-648, 1027, 1032)

Według art. 22 ust. 3 UoR, błędy w dowodach wewnętrznych mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty, z utrzymaniem czytelności skreślonych wyrażeń lub liczb, wpisanie treści poprawnej i daty poprawki oraz złożenie podpisu osoby do tego upoważnionej, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Nie można poprawiać pojedynczych liter lub cyfr.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że (...) *poprawkom podlegały jedynie błędy pisarskie w opisach sporządzanych przez pracowników uczestniczących w procesie kontroli wewnętrznej, a ponieważ informacje umieszczone na odwrocie faktur nie dokumentują przebiegu operacji gospodarczej nie stanowią odrębnego wewnętrznego dowodu księgowego. Nie podlegają tym samym rygorom określonym w art. 22 ust. 3 UoR.*

14.3) korekty błędnych zapisów dokonano jednoczesnym zapisem dodatnim i ujemnym (w przypadku trzech operacji gospodarczych²²⁷ z 40) lub przeksięgowania zakupionych środków trwałych²²⁸ z konta 300 (Rozliczenie zakupu) na konto 011 (Środki Trwałe) przez korektę zapisu na koncie 300 (konto Wn, zapis ujemny).

Według art. 25 ust. 1 pkt 2 UoR, stwierdzone błędy w zapisach poprawia się przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi.

Powyższe zasady zostały przyjęte w ZUW również w załączniku nr 1 „Zasady prowadzenia rachunkowości” (rozdział II. „Księgi rachunkowe”, pkt 18) do zarządzenia nr 262/2018 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 31 grudnia 2018 r.

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że (...) *Przeniesienia zapisem dodatnim i ujemnym (...) następuje automatycznie w systemie finansowo-księgowym (...). rozwiązanie systemowe nie ma wpływu na salda ww. kont. Jednocześnie informuję, że ZUW wystąpi do autorów użytkowanego programu o przeanalizowanie możliwości zmian w programie komputerowym.*

(akta kontroli str. 684-685, 688)

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W 2023 r. wydatki budżetu środków europejskich w części 85/32 zostały zrealizowane w kwocie 29 024,0 tys. zł (tj. 87,6% planu po zmianach²²⁹). W kwocie 21 977,8 tys. zł środki pochodziły z rezerw celowych poz. 98 i poz. 99, przy czym nie wykorzystano

²²⁷ Dwa dowody (z 40) próby dobranej losowo: B-2916844 (ID PK 369141); B-2925781 (ID PK 372645) oraz jeden dowód w próbie dobranej celowo B-2925952 (ID PK 374596).

²²⁸ O wartości: 4,9 tys. zł (dowód księgowy B 2904433; ID PK 365598); 137,0 tys. zł (dowód księgowy B 2916844; ID PK 369141); 81,2 tys. zł (dowód księgowy B 2925781; ID PK 372645).

²²⁹ Plan wydatków budżetu środków europejskich w części 85/32 w 2023 r. został zwiększony środkami z rezerw celowych na łączną kwotę 25 822,6 tys. zł.

z niej 3 844,8 tys. zł. Najwyższe niewykorzystanie dotyczyło środków z rezerwy pozycja 98 przeznaczonych na utworzenie oraz funkcjonowanie nowych miejsc opieki realizowanych w ramach programu Maluch+ 2022-2029²³⁰ (3 805,9 tys. zł). Głównymi przyczynami niewykorzystania środków były rezygnacje Ostatecznych Odbiorców Wsparcia²³¹ z podpisania umowy i realizacji zadania; niepełne wykorzystanie środków przez OOW; wydłużenie czasów realizacji umów przez OOW; zmiany terminów realizacji zadania przed podpisaniem umowy na kolejne lata; przesunięcie terminów podpisania umów wynikające z niedostarczenia przez oferenta wymaganej dokumentacji, w tym dokumentu potwierdzającego prawo do dysponowania nieruchomością na cele utworzenia miejsc opieki.

(akta kontroli str. 72-73, 74-74, 2600-2606)

Wojewoda wyjaśnił, że (...) środki z rezerw celowych: poz. 8 i poz. 98 przyznane zostały w oparciu o złożone przez OOW oświadczenia o przyjęciu dofinansowania, z których wynikały kwoty jakie powinny być zabezpieczone na realizację zadań w poszczególnych latach. (...) Wojewoda w 2023 r. podpisał umowy na dofinansowanie zadań dotyczących utworzenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach Programu MALUCH+ 2022-2029 tylko z tymi OOW, którzy złożyli komplet dokumentów niezbędnych do podpisania umów. (...) Umowy zostały zawarte z jedną gminą (Kalisz Pomorski) i 15 podmiotami niepublicznymi. Gmina Kalisz Pomorski z przyznanej dotacji w łącznej kwocie 12,4 tys. zł wykorzystwała środki w wysokości 9,0 tys. zł. Przyznana kwota nie została wydatkowana w całości z powodu wystąpienia wydatków niekwalifikowanych. Natomiast OOW niepubliczni w ogóle nie zawnieśli o uruchomienie środków z powodu braku wniesienia zabezpieczeń należytego wykonania umowy. Warunkiem uruchomienia środków dla jednostek innych niż jest według zawartych umów oraz wymogów określonych w Programie jest wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Żadna z ww. jednostek niepublicznych w 2023 r. nie spełniła tego warunku.

(akta kontroli str. 2899-2900, 2903-2904)

Badanie próby wydatków budżetu środków europejskich w kwocie 325,7 tys. zł wykazało, że wnioskowanie o środki z rezerw wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe, a otrzymane środki budżetowe zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem. Wydatki zostały poniesione na dofinansowanie realizacji zadania pn.: "Rozbudowa Żłobka "Szuwarek" w Kaliszu Pomorskim, w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 "MALUCH+2022-2029"²³²; zakup samochodu 7-osobowego na potrzeby ZUW²³³ oraz sfinansowanie wydatków na wynagrodzenia osobowe i składki społeczne pracowników ZUW obsługujących program Maluch+ ze środków programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS)²³⁴. Ponadto środki wykorzystano na zakup usługi zakwaterowania (noclegów), wyżywienia i wynajmu sal konferencyjnych na potrzeby organizacji szkolenia²³⁵, przy czym stwierdzoną nieprawidłowość dotyczącą

²³⁰ W części finansowanej z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 dla podmiotów, o których mowa w art. 8 ust. 1 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338).

²³¹ Dalej: OOW.

²³² Kwota 7,4 tys. zł wydatkowana w związku z realizacją umowy nr 715/ZPS-4/M+/TWO/P/2023 z 13 października 2023 r.

²³³ Wydatkowano kwotę 198,4 tys. zł w ramach projektu współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.

²³⁴ Kwoty 79,7 tys. zł i 14,7 tys. zł.

²³⁵ Wydatkowano kwotę 25,5 tys. zł na podstawie umowy nr 8/BZK/2023 z 13 marca 2023 r. w ramach projektu współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.

niedozwolonego podziału zamówienia publicznego opisano w obszarze 2 Wydatki pkt 2.1 w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1675, 1678-16801682-1683, 1814-2037, 2047-2049)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą niedozwolonego podziału zamówienia publicznego, którą opisano w obszarze 2 Wydatki pkt 2.1 w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2023 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Środki z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa były wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem. Dotacje celowe przekazywane były w terminach i kwotach umożliwiających osiągnięcie przez dotowanych zakładanych celów. Realizacja wydatków pozwoliła na osiągnięcie zakładanych efektów rzeczowych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące m.in. zwłoki w podejmowaniu decyzji o blokadach, niegospodarnego i niecelowego wydatkowania środków na organizację zamkniętego wydarzenia informacyjnego dotyczącego budowy tunelu w Swinoujściu (na kwotę 79,9 tys. zł), naruszeń Pzp, w tym niedozwolonego podziału zamówienia (na łączną kwotę 313,7 tys. zł), niezaewidencjonowania w księgach rachunkowych ZUW zobowiązania (w kwocie 6 558,3 tys. zł), a także nieprawidłowo rozliczonych środków dotacji, nie wpłynęły na obniżenie oceny pozytywnej, z uwagi na ich niską istotność w odniesieniu do całości wydatków zrealizowanych w części 85/32.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2023 r. przez dysponenta części 85/32 - województwo zachodniopomorskie i sprawozdań jednostkowych Urzędu:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kontrolą objęto również prawidłowość sporządzenia sprawozdań łącznych za I kwartał 2023 r. przez dysponenta części 85/32 i sprawozdań jednostkowych Urzędu²³⁶. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/32 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo. Kwoty wykazane

²³⁶ Z uwagi na zmianę na stanowisku głównego księgowego dysponenta części 85/32 od 1 marca 2023 r.

w sprawozdaniach ZUW były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, jednak skutkiem nieprawidłowości dotyczącej kwoty należności w wysokości 335,4 tys. zł²³⁷ (opisanej w obszarze *Dochody budżetowe – windykacja należności*), sprawozdania roczne Rb-27 Urzędu (jednostkowe) oraz łączne nie oddawały rzeczywistego stanu należności. Ponadto z uwagi na nieprawidłowość dotyczącą kwoty zobowiązań w wysokości 6 558,3 tys. zł (opisanej w obszarze *Wydatki budżetu państwa*), sprawozdania jednostkowe Urzędu oraz łączne dysponenta głównego, tj. miesięczne Rb-28 (sporządzone za miesiące od stycznia do lipca 2023 r.) oraz Rb-Z za I i II kwartał 2023 r. nie oddawały rzeczywistego stanu zobowiązań.

(akta kontroli str. 1121-1123, 1124-1136, 1137-1162, 2797, 2798-2800, 2813-2837, 2853 pliki 1-7, 2871-2874 pliki 2-27, 50-137)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/32 na podstawie sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach ZUW były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Skutkiem nieprawidłowości dotyczących należności w wysokości 335,4 tys. zł oraz zobowiązania w kwocie 6 558,3 tys. zł, było ich wykazanie lub nieujęcie niezgodne ze stanem faktycznym, odpowiednio w sprawozdaniach (jednostkowych Urzędu oraz łącznych): Rb-27 (rocznych), a także Rb-28 (sporządzonych za miesiące od stycznia do lipca 2023 r.) oraz Rb-Z za I II kwartał 2023 r. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej nie były w pełni skuteczne i nie wyeliminowały błędów dotyczących sporządzenia ww. sprawozdań.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dalsze intensyfikowanie działań windykacyjnych wobec dłużników.
2. Kontynuowanie działań w celu spisania z ewidencji księgowej należności przedawnionych.
3. Dalsze wzmocnienie działań skutkujących podejmowaniem decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych niezwłocznie po wystąpieniu okoliczności uzasadniających ich podjęcie.
4. Wzmocnienie nadzoru nad prowadzeniem ewidencji w księgach rachunkowych, m.in. w zakresie ujmowania w niej wszystkich operacji gospodarczych, niezależnie od terminu dokonania zapłaty, a także dokonywania niezbędnych korekt zapisów lub opisów dokumentów księgowych.
5. Dokonywanie wydatków w sposób gospodarny i zapewniający efektywność osiągnięcia niezbędnych celów statutowych Urzędu.
6. Podjęcie działań zapewniających rzetelne szacowanie środków dotacji przekazywanych beneficjentom.

²³⁷ 66 należności z tytułu wydalenia cudzoziemców (208,3 tys. zł) oraz przedawnione odsetki (kontraent 15787 – 127,1 tys. zł).

7. Ponowne rozliczenie środków dotacji przekazanych Gminie Kołbaskowo na zapewnienie transportu do lokali wyborczych, a także w zakresie kosztów obsługi oraz uzyskanych odsetek od środków otrzymanej dotacji na staże przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.
8. Wzmocnienie nadzoru nad udzielaniem zamówień publicznych, m.in. w zakresie szacowania ich wartości z uwzględnieniem wszystkich planowanych zamówień, a także właściwego sporządzania wymaganej dokumentacji.
9. Dokonywanie zapłaty za usługi po ich rzeczywistym wykonaniu i rozliczeniu.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²³⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²³⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 15 kwietnia 2024 r.

Kontrolerzy

Jarosław Staniszewski
doradca prawny

Radosław Kropiowski
doradca ekonomiczny

.....
podpisano elektronicznie

.....
podpisano elektronicznie

Aneta Arczewska
starszy inspektor k.p.

Katarzyna Danielak
starszy inspektor k.p.

.....
podpisano elektronicznie

.....
podpisano elektronicznie

Aleksandra Młynek
starszy inspektor k.p.

.....
podpisano elektronicznie

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor
z up.
Bogusław Wójcik
p.o. Wicedyrektor Delegatury

.....
podpisano elektronicznie